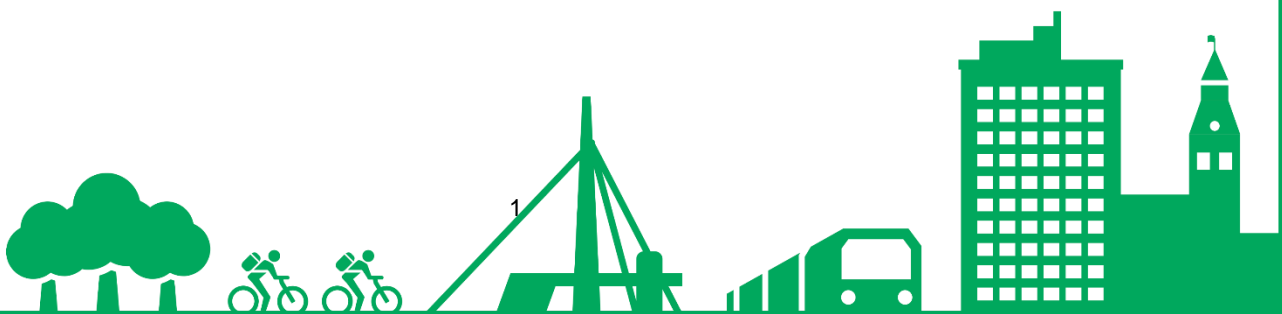

KLIMAHANDLEPLAN 2022

Indholdsfortegnelse

Indhold

Indholdsfortegnelse	1
Introduktion til Klimahandleplanen.....	4
1. Klimavenlig energi	10
Introduktion til hovedretning.....	10
1.1 Initiativ: CO2-fangst.....	10
1.2 Initiativ: Solceller	12
1.3 Initiativ: Udfasning af olie og gasfyr	14
2. Bæredygtig mobilitet	15
Introduktion til hovedretning.....	15
2.1 Initiativ: En ny grøn mobilitetsplan for Odense	16
2.2 Initiativ: Et løft til kollektiv trafik	18
2.3 Initiativ: Bynet 2021 plus	18
2.4 Initiativ: Flere elbiler i Odense.....	19
2.5 Initiativ: Klimaneutral logistik i Odense	21
2.6 Initiativ: Kampagne om mere aktive og grønne transportvaner	22
2.7 Initiativ: Lavere hastigheder på vejene i Odense.....	23
3. Et grønnere Odense	25
Introduktion til hovedretning.....	25
3.1 Initiativ: Skovrejsning – en grøn skovring om Odense.....	25
3.2 Initiativ: Udtagning af lavbundslande	26
3.3 Initiativ: Ålegræs langs Odense Fjord	27
4. Odense Kommune som virksomhed	28
Introduktion til hovedretning.....	28
4.1 Initiativ: Omstilling til grøn transport.....	28
4.2 Initiativ: Reduceret klimaaftryk i kommunens drift	30
4.3 Initiativ: Energooptimering af kommunens bygninger	31
4.4 Initiativ: Grønne udbud og indkøb.....	32
4.5 Initiativ: Organisatorisk forankring og finansiering af klimainsatsen	33
5. Cirkulær tænkning	35
Introduktion til hovedretning.....	35
5.1 Initiativ: Cirkulær Ressource Hub	35
5.2 Initiativ: Mindre affald	36
6. Klimavenlig adfærd	37
Introduktion til hovedretning.....	37

6.1	Initiativ: Klimabox 2030	37
6.2	Initiativ: Kortlægning og reduktion af klimaaftryk indenfor scope 3	38
6.3	Initiativ: Bilfri zoner omkring skoler i Odense	38
7.	Partnerskaber	40
	Introduktion til hovedretning	40
7.1	Initiativ: Udvikling af partnerskabsmodel.....	40
7.2	Initiativ: Borgerklimaråd	41
8.	Finansiering	43

Introduktion til Klimahandleplanen

De menneskeskabte klimaforandringer er den måske største globale udfordring vi står overfor – både nu og for kommende generationer. Klimaudfordringerne er ikke noget abstrakt fænomen, eller noget de kun oplever i fjerne egne af kloden. Der er helt åbenbare ændringer i vores klima, som vil påvirke en stadig større del af verdens befolkning, og som vi også allerede nu mærker konsekvenserne af i Odense. De kommende år vil vi også i stigende grad opleve mere ekstremt vejr, stigende vandstand og hyppigere stormfloder, som direkte konsekvens af de menneskabte klimaforandringer. På trods af, at vi i Odense har halveret vores CO₂-udledning siden 1990 er den enkelte odenseaner i en global sammenhæng fortsat en stor udleder af CO₂.

Klimaforandringerne er en global udfordring, hvor vi både internationalt, nationalt og lokalt har en forpligtelse og et fælles ansvar for at finde løsninger. Ikke kun for vores egen eller klodens skyld, men i høj grad også for kommende generationers skyld. Hvis vi ikke tager ansvar, lederskab og handling nu vil det få vidtrækkende konsekvenser for vores børn, børnebørn og alle kommende generationer. Derfor skal vi både som nation, samfund og kommune påtage os et ansvar, så vi ikke stiller kommende generationer med dårlige forudsætninger for deres liv i fremtiden.

Den gode nyhed er heldigvis, at det ikke er for sent at handle. Vi kan stadig nå at påvirke udviklingen. Men vi skal handle nu. Og vi skal skabe markante forandringer. På grund af vores høje levestandard har vi som borgere i Danmark og Odense et meget højt individuelt klimaaftryk. Det betyder, at vi i Odense har en helt særlig forpligtelse til at gå forrest i klimakampen og påtage os et aktivt lederskab. Som lokalsamfund har vi både et stort ansvar, men også store muligheder for at bidrage positivt til at reducere vores klimaaftryk. Odense ønsker at bidrage til løsningerne og vil gå foran i kampen om at reducere CO₂-udledningen. Vores arbejde skal også være med til at inspirere andre. Både i forhold til, hvordan man indretter en klimavenlig og CO₂-neutral by, men også hvordan man skaber grøn vækst og beskæftigelse.

Klimaneutral i 2030

I december 2019 indgik et bredt flertal i Folketinget aftale om ny Klimalov for Danmark. Aftalen sætter mål om 70 % reduktion i CO₂-udledning i 2030 og klimaneutralitet i 2050. Odense Byråd gik i sommeren 2020 skridtet videre og vedtog et mål om klimaneutralitet senest i 2030. Det er et ambitiøst mål, som vil bringe Odense forrest i klimakampen både nationalt og internationalt. Målet om klimaneutralitet er gjort muligt fordi vi i 2020 besluttede at udfase brugen af kul hos Fjernvarme Fyn. Beslutningen betyder, at vi reducerer CO₂-udledningen i både Danmark og Odense markant allerede fra 2022. Det er et stort og afgørende skridt. Målet om klimaneutralitet kræver dog, at vi træffer flere store beslutninger og ændringer i den by, vi kender i dag. Forandringen af Odense kommer ikke af sig selv, men kræver både markante investeringer og modige politiske prioriteringer på kort og lang sigt. Der skal sættes fuld kraft på implementeringen af de politiske beslutninger nu. Derfor igangsætter vi de initiativer, der kan igangsættes nu. Andre initiativer kræver yderligere forberedelse eller afklaring, og der sætter vi det forberedende arbejde i gang nu, med henblik på hurtigst muligt at kunne implementere. Ikke alle forandringer vil være lette eller populære blandt alle, men de er nødvendige for at nå målet og når vi lykkes med disse ambitioner, bliver Odense en både sundere, grønnere og mere attraktiv kommune at bo. Dermed skal klimahandleplanen understøtte Odense Kommunes visioner i kommunens bystrategi, herunder arbejdet med verdensmål og den miljømæssige, sociale og økonomiske bæredygtighed.

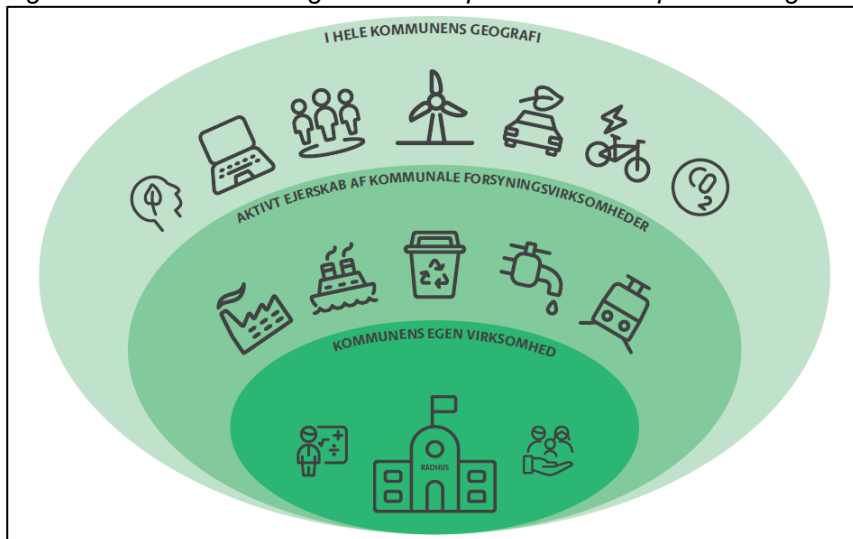
Lokalt klimalederskab om fælles løsninger

Med klimaudfordringerne står vi overfor nogle meget store og komplekse udfordringer. Udfordringer der kræver, at vi sammen finder smarte løsninger. I Odense har vi historisk været gode til at finde de smarte løsninger via godt samarbejde – ikke mindst når udfordringerne er allerstørst. Det har vi senest bevist i forbindelse med finanskrisen. Som kommune har vi en helt central rolle i at bidrage til målsætningen om en klimaneutral by i 2030. Det har vi på flere niveauer – som virksomhed og arbejdsplads, som aktiv ejer af

forsyningselskaber og i kraft af et lokalt klimalederskab, hvor vi kan vejlede borgerne og facilitere partnerskaber med erhvervslivet og civilsamfundet.

Som organisation står Odense Kommune i sig selv dog kun for en meget lille del af den samlede CO₂-udledning i Odense. På trods heraf har vores handlinger stor betydning, og vi er stålfaste på, at vi som kommune skal gå foran. Men vi kan ikke indfri ambitionerne alene. Hvis vi skal blive Klimaneutral i 2030 skal vi have alle spillere på banen. Det kræver et tæt samspil med en lang række aktører og ikke mindst Odenseanerne. Det bliver en fælles opgave, hvor vi sammen skal finde de rigtige løsninger, men også sammen ændre den måde vi handler på som individer. Her skal vi sammen skabe engagement og motivation, så vi finder løsninger, hvor det nemme valg er det klimamæssige rigtige valg. Der skal skabes dialog og samarbejde mellem erhvervslivet, faglige organisationer, byens uddannelsesinstitutioner og civilsamfundet. Det er først, når ambitionerne bliver fælles, at vi for alvor lykkes med at nå målet. Heldigvis er mange allerede i gang. Både erhvervslivet, faglige organisationer, byens uddannelsesinstitutioner og en lang, lang række borgere er allerede i gang med at reducere deres klimaaftryk. Det skal vi være med til at understøtte både i form af dialog med borgerere og virksomheder og ved at indgå partnerskaber på tværs af alle parter i byen.

Figur 1: Kommunens muligheder for at påvirke aktivitet på forskellige niveauer

Kilde: KL udspil, CO₂ reduktion i kommunerne – en styrket lokal klimaindsats, 2020.

<https://www.kl.dk/media/22644/co2-reduktion-i-kommunerne.pdf>

Udgangspunktet og udviklingen indtil nu

Målsætningen i rammeaftalen "Klimaneutral 2030" er, at Odense skal være klimaneutral senest i 2030. Klimaneutralitet defineres i rammeaftalen som udledninger relateret til scope 1 og 2. Inddelingen af udledning af drivhusgasser – herunder CO₂ – i forskellige scopes bygger på internationale standarder, der er både nationalt og internationalt er anerkendt og udbredt til opgørelse og afrapportering af organisationers eller kommuners klimaaftryk. Scope 1 og 2 dækker i den forbindelse over udledninger fra kilder inden for kommunegrænsen og udledninger ved forbrug af el, varme og køl via forsyningsnettet. Udledninger uden for kommunegrænsen, der skyldes aktivitet inden for kommunegrænsen, ligger i scope 3 og er dermed ikke en del af rammeaftalens målsætning om klimaneutralitet.

Baggrunden herfor skyldes, at der på nuværende tidspunkt ikke findes alment anerkendte metoder til at opgøre udledningen i scope 3. Det vurderes dog, at udledningerne inden for scope 3 kan være op til 4-6 gange større end udledningen i scope 1+2 tilsammen. Der er som sådan ikke nogle typer udslip, der er

værre end andre, så samlet set er det lige så godt at reducere sin Scope 3 udledning, som at reducere udledninger i scope 1 og 2. Det er på nuværende tidspunkt imidlertid kun muligt at følge udviklingen inden for scope 1 og 2, og derfor har vi i Odense Byråd valgt at fokusere vores klimamålsætning på disse udledninger. Målet om CO₂-neutralitet vedrører derfor scope 1 og 2 og ikke udledningerne fra scope 3. Det betyder ikke, at vi ikke skal gøre noget ved udledningen indenfor scope 3. Odense Kommune skal derimod være med til at sætte det forbrugsbaserede klimaaftryk på dagsordenen og gøre en endnu større forskel for en mere klimavenlig og bæredygtig fremtid. Det skal vi blandt andet gøre ved at arbejde målrettet på at kunne opgøre vores udledninger i scope 3. Det primære mål for denne plan er at blive CO₂-neutral for så vidt angår vores udledninger i scope 1 og 2, men vi vil ovenpå denne ambition samtidig arbejde aktivt for at skabe reduktioner i udledningerne i scope 3, hvor det er muligt.

Figur 2: Opdeling mellem forskellige andele af CO₂-udledning

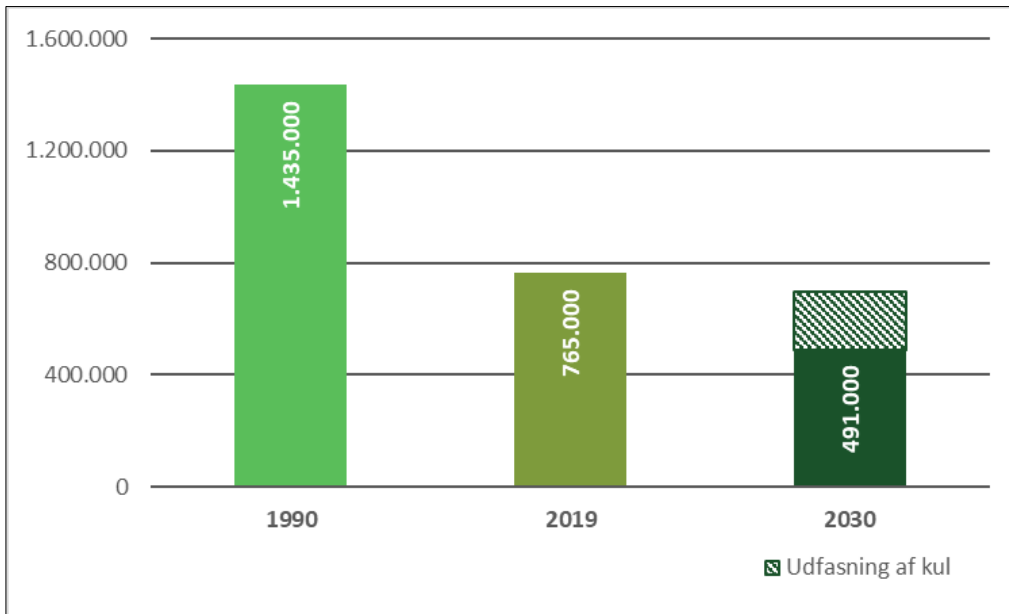
Omdrejningspunktet for denne plan er CO₂ og hvordan vi reducerer eller kompenserer for vores udledning af CO₂. I planen benyttes CO₂ og CO₂-ækvivalenter (CO₂e) som synonyme. Målet er at skabe CO₂-neutralitet i forhold til scope 1 og 2 og derfor vil en række almindeligt anerkendte grønne initiativer ikke være relevante for denne plan, da de ikke eller kun i meget begrænset omfang bidrager til at reducere CO₂-udledningen. Det betyder ikke, at det ikke kan være gode initiativer, blot at de ikke er det primære fokus for denne plan.

Status og største udledningsområder

I 1990 udledte Odense ca. 1,4 mio. tons CO₂. I 2019 udledte Odense ca. 765.000 tons CO₂. Vi er derfor allerede nået ca. halvvejs mod målet om klimaneutralitet.

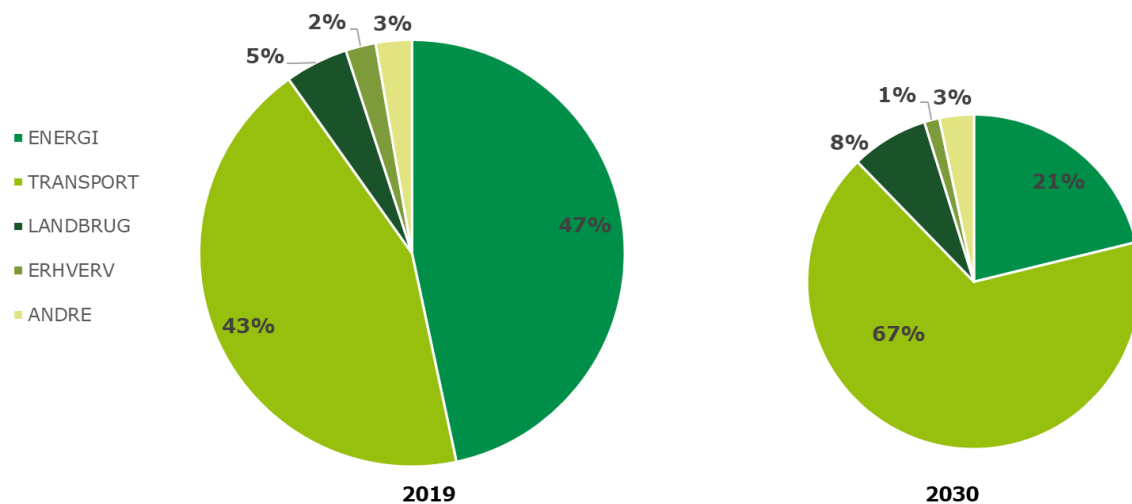
I rammeaftalen "Klimaneutral 2030" viser fremskrivningen, at udledningen i Odense i 2030 vil være på 491.000 tons CO₂, hvis der ikke træffes nye politiske beslutninger. Denne fremskrivning er baseret på de allerede truffede beslutninger, herunder udfasning af kul på hos Fjernvarme Fyn allerede i 2022. Skal vi nå helt i mål med klimaneutralitet i 2030 skal vi derfor have mere fart på udviklingen.

Figur 3: Fremskrivning af CO₂-udledningen i Odense fra rammeaftalen "Klimaneutral 2030"

Ser man nærmere på, hvilke områder der står for de største udledninger, skiller særligt energi- og transportområdet sig ud. Samlet set stod energi- og transportområdet for 90 % af udledningerne i 2019, og forventes ligeledes at stå for knap 90 % af udledningerne i 2030. Med udfasningen af kul hos Fjernvarme Fyn falder energiområdet udledning dog. Det gør, at transportens andel af udledningerne i 2030 forventes at udgøre hele to tredjedele af Odenses udledning.

Figur 4: Fremskrivning og fordeling af CO2-udledningen i Odense fra rammeaftalen "Klimaneutral 2030"

Fra vision til handleplan

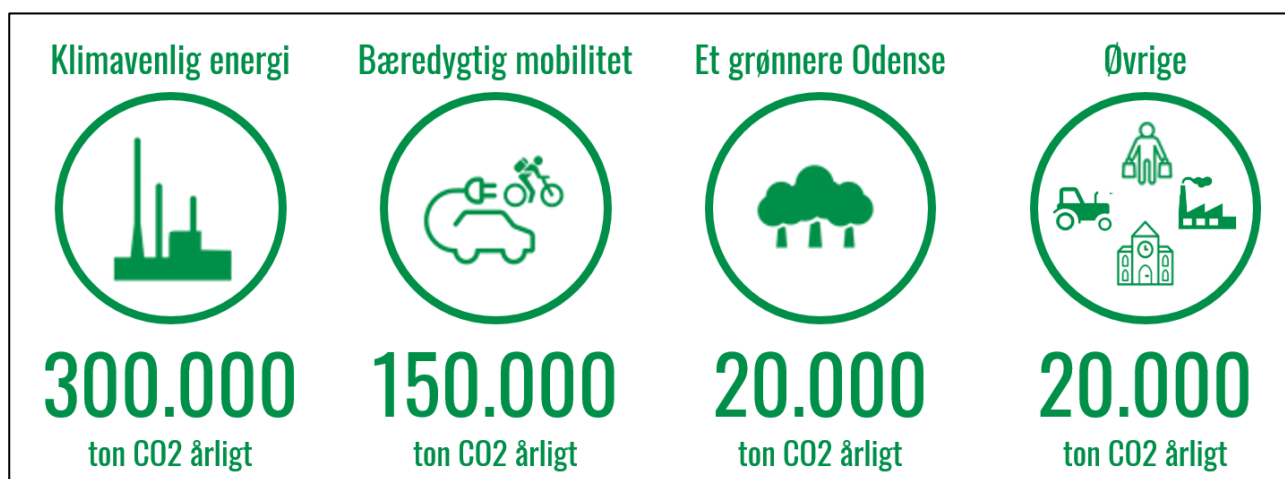
Odense Byråd har med rammeaftalen "Klimaneutral 2030" sat et ambitiøst mål for klimaindsatsen i Odense. I sommeren 2021 præsenterede Task Force Klimaneutral 2030 deres ti anbefalinger til, hvordan Odense bliver klimaneutral i 2030, herunder de nødvendige CO2-reduktioner fordelt på de store indsatsområder.

Den politiske vision om klimaneutralitet i 2030 er fundamentet for denne handleplan, mens task forcens anbefalinger fungerer ligge til grund for, hvor vi forventer at finde de nødvendige CO2-reduktioner og niveauet herfor.

Med Klimahandleplan 2022 etablerer Odense Byråd drejebogen for, hvordan Odense opnår klimaneutralitet. Initiativerne fordeler sig på syv hovedretninger, som Odense vil arbejde med, for at reducere CO2-udledningen. Hovedretningerne er udstukket af rammeaftalen "Klimaneutral 2030", og fordelingen af reduktionerne under hovedretningerne følger anbefalingerne fra Task Force Klimaneutral 2030.

I en storby som Odense er det ikke realistisk at fjerne al CO2-udledning inden 2030. Derfor er det helt afgørende, at der både arbejdes på at reducere udledningen mest muligt og samtidigt iværksætte kompenserende tiltag. De definerede hovedretninger nedenfor indeholder begge disse aspekter. Både initiativer der fokuserer på at reducere udledningerne, samt initiativer der har til formål at kompensere for den CO2-udledning, der fortsat vil være.

Figur 5: Odenses hovedretninger frem mod klimaneutralitet 2030

Løbende justering og tilpasning

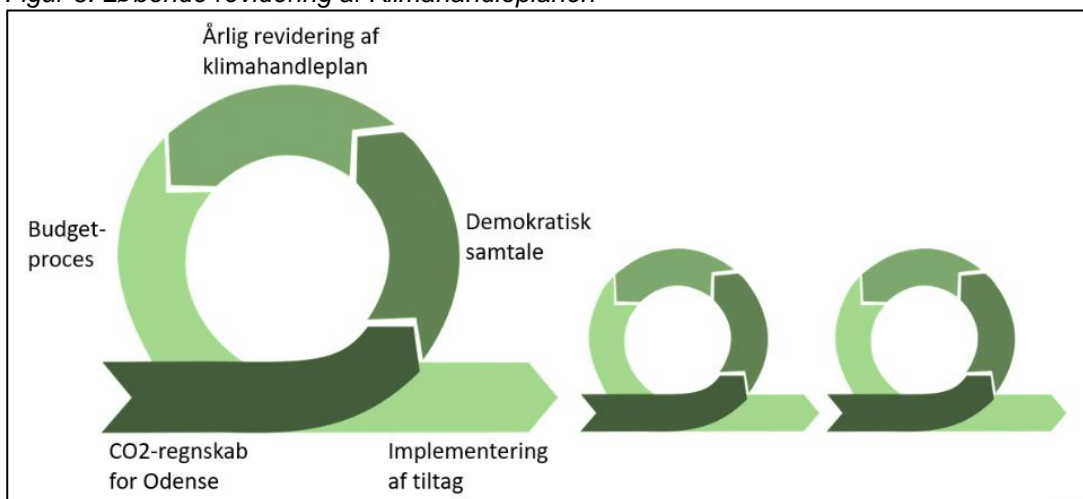
Klimahandleplan 2022 fungerer som en samlet drejebog, der angiver, hvordan vi i Odense realiserer ambitionen om CO2-neutralitet i 2030. Handleplanen indeholder de beslutninger, der skal træffes for at komme i mål og er dermed ikke et katalog over mulige handlinger, der kan igangsættes. Som helt centralt element indebærer planen, at vi løbende genbesøger, udvikler og reviderer planen for at opnå målsætningen. Ny viden og lovgivning, den teknologiske udvikling og inspiration fra resten af verden vil løbende give nye ideer, muligheder og perspektiver til klimaindsatsen i Odense. Derfor indeholder Klimahandleplan 2022 i nuværende form en række beslutninger, vi tager nu og en række beslutninger, vi bliver nødt til at træffe senere. Der er således tale om den første version af en dynamisk plan, der løbende skal udvikle sig og opdateres indtil målet om klimaneutralitet er realiseret senest i 2030.

Handleplanen skal have fokus på omkostningseffektive virkemidler. Det betyder, at det i forbindelse med vedtagelse af initiativer under handleplanen skal tilstræbes, at indsatsen skaber størst mulig CO2-effekt for pengene. Aftaleparterne anerkender i den forbindelse, at der kan være store usikkerheder om de enkelte indsatsers pris og effekt, og at der kan være andre hensyn som fx klimalederskab, der også skal tages i betragtning.

Centralt for handleplanen er, at aftaleparterne forpligter sig til at træffe de nødvendige beslutninger om CO2-reduktioner og -kompensationer for at opnå målet om klimaneutralitet. I udgangspunktet følger handleplanen task forcens anbefalinger for så vidt angår den forventede CO2-reduktion og -kompensation for hver hovedretning, *jf. figur 5*. Handleplanen anviser dermed, hvor der skal gennemføres reduktioner og kompenserende tiltag, samt det forventede niveau herfor. Aftaleparterne vil dog løbende og i takt med udvikling af handleplanen kunne justere de forventede reduktionsniveauer indenfor hver hovedretning. Princippet vil i den forbindelse være, at ændringer indenfor én hovedretning kræver tilsvarende ændringer inden for en anden hovedretning. Det vil konkret sige, at hvis CO2-reduktionerne på et område ikke lever op til det forventede niveau skal der foretages tilsvarende, realistiske reduktioner eller kompensationer på andre områder for at sikre det samlede mål om neutralitet. Omvendt vil der kunne findes færre reduktioner indenfor andre hovedretninger, hvis reduktionen på et område overstiger det forventede.

For at sikre en løbende justering og tilpasning skal planen årligt revideres. Det skal ske i en proces, hvor Odense Kommune opdaterer sit CO2-regnskab og foretager en demokratisk samtale med byen. På baggrund heraf skal Odense Byråd revidere Klimahandleplanen som oplæg til budgetprocessen. Det konkrete ansvar for arbejdet med klimahandleplanen og den årlige revidering heraf skal ske i alle kommunens udvalg, men med Økonomiudvalget som ansvarlig, tværgående udvalg.

Figur 6: Løbende revidering af Klimahandleplanen

1. Klimavenlig energi

Introduktion til hovedretning

Visionen i rammeaftalen "Klimaneutral 2030" er, at Odense som by skal være klimaneutral senest i 2030. Task Force Klimaneutral 2030 anbefalede, at Odense reducerer og kompenserer CO2-udledningen med samlet 300.000 ton CO2 årligt på energiområdet. Konkret anbefalede tasken at etablere CO2-fangst for 200.000 ton og reducere udledningen fra energiproduktionen med 100.000 CO2 ton.

Odense Kommune sætter med Klimahandleplan 2022 et mål om, at CO2-udledningen fra energiområdet i Odense reduceres og kompenseres med samlet **300.000** ton frem mod 2030.

I 2019 udgjorde energiområdet næsten halvdelen af CO2-udledningen i Odense. Der er dog allerede truffet store beslutninger om fremtidens energiproduktion både nationalt og i Odense, som betyder, at energiens andel af CO2-udledningen i Odense vil falde markant de kommende år. Særligt udfasningen af kul hos Fjernvarme Fyn er en afgørende beslutning, der har væsentlig indflydelse på udvikling i CO2-udledningen i Odense. Herudover bidrager den nationale omstilling af energiproduktionen mod mere vedvarende energi også til en faldende udledning.

For at nå i mål med ambitionen om, at Odense som helhed skal være klimaneutral senest i 2030 er det dog nødvendigt med flere store beslutninger på energiområdet, der bidrager med CO2-reduktioner. Det er i den forbindelse helt nødvendigt at tage nye teknologiske løsninger i anvendelse, der kan skabe negative udledninger og dermed kompensere for CO2-udledningen på andre områder.

1.1 Initiativ: CO2-fangst	
Byrådets Ambition	Uanset hvor gode vi bliver til at omstille energiproduktionen, udnytte og reducere energiforbruget, så vil der også være brug for kompenserende tiltag. Nye teknologiske løsninger, der kan kompensere for udledningen på andre områder, skal derfor være et væsentligt og nødvendigt bidrag til, at Odense kommer i mål med ambitionen om klimaneutralitet senest i 2030. CO2-fangst er en af de nye teknologiske løsninger, som Odense vil anvende for at kompensere for udledningen af CO2 på andre områder. Odense vil udforske de forskellige teknologiske løsninger, og på den baggrund iværksætte den løsning for CO2-fangst og lagring, der giver bedst mening i Odenses kontekst.
Indsats	Odense Kommune skal i samarbejde med Fjernvarme Fyn analysere mulighederne for CO2-fangst i Odense, med det formål at træffe politisk beslutning om, hvilke metoder til CO2-fangst og lagring, der skal etableres i Odense. CO2-fangst er på den ene side en velkendt teknologi, men indeholder samtidig en række ubekendte forhold, herunder storskala fangst, lagring og evt. bortskaffelse af den indfangede CO2. Det er derfor nødvendigt at analysere og afklare disse forhold, herunder samspillet med andre teknologier som eksempelvis klimavenligt brændstof.

	<p>Analysen skal tage afsæt i, hvordan der kan etableres CO2-fangst i forbindelse med varmeproduktionen hos Fjernvarme Fyn. Konkret skal analysen besvare følgende aspekter:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Metode</u> – hvilke metoder findes for CO2-fangst, lagring/bortskaffelse i Odense, og hvordan spiller de sammen? 2. <u>CO2-potentiale</u> – hvor stor CO2-effekt kan der forventes ved CO2-fangst på varmeproduktionen samt andre metoder til CO2-fangst i samspil hermed? 3. <u>Økonomi</u> – hvad er omkostninger og finansieringsmuligheder ved CO2-fangst? 4. <u>Tidshorisont</u> – hvornår forventes CO2-fangst at kunne etableres hos Fjernvarme Fyn? 5. <u>Vækst</u> – hvilket vækst- og beskæftigelsespotentiale er forbundet med forskellige metoder til CO2-fangst og lagring. <p>I forbindelse med analysen skal Odense Kommune i samarbejde med Fjernvarme Fyn gå i dialog med øvrige relevante aktører ift. at analysere og afklare muligheder for andre teknologier for CO2-fangst og lagring. Herunder mulighederne for samarbejder med såvel nationale som internationale samarbejdspartnere.</p> <p>Der skal på baggrund af analysearbejdet træffes politiske beslutning hurtigst muligt og senest i 2023 om, hvilke(n) teknologi(er) for CO2-fangst og lagring, som Odense Kommune skal understøtte arbejdet med og hvordan.</p> <p>Forudsætningen for at CO2-fangsten kan konteres som negativ udledning i Odenses CO2 regnskab er, at affaldssorteringen sideløbende optimeres. Det skal ske ved, at mest mulig plast, tekstiler og andet udsorteres fra affaldsforbrændingen hos Fjernvarme Fyn.</p> <p>Udsorteringen betyder, at varmeproduktionen i højere grad vil basere sig på biogent materialet, der konteres som CO2-neutralt i CO2-regnskabet. Etableres der i forlængelse heraf CO2-fangst på udledningen fra varmeproduktionen, vil denne fangst kunne registreres som negativ CO2-udledning.</p>
CO2-potentiale	<p>Analysearbejdet ift. muligheder for CO2-fangst indeholder ikke i sig selv et CO2 potentiale. Den efterfølgende valgte metode for CO2-fangst forventes at have et potentiale op mod 200.000 ton CO2 netto pr. år fra 2030.</p>
Økonomi/Ressourcer	<p>Analyseopgaven kræver faglige kompetencer, herunder tekniske, juridiske og processuelle kompetencer hos både Fjernvarme Fyn, By- og Kulturforvaltning og Borgmesterforvaltningen.</p> <p>Det afsættes midler hertil som en del af den samlede pulje til Klimaneutral 2030.</p>
Tidshorisont	<p>Analysearbejdet skal igangsættes fra 2021. Effekt af CO2-fangst og lagring forventes først fra tidligst 2025 og frem.</p>

Ansvarlig	Fjernvarme Fyn i samarbejde med Odense Kommune, Borgmesterforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen.
Nøgleaktører	Fjernvarme Fyn, andre private aktører der arbejder med CO2 fangst og lagring. Odense Kommune skal blandt andet søge nationale og internationale partnerskaber for at udvikle og optimere mulighederne for CO2 fangst og lagring. Odense Kommune indgår konkret i en task force med andre fynske kommuner og Klimaministeriet om at afklare rammer for CO2-fangst og lagring.
Verdensmål	

1.2 Initiativ: Solceller	
Byrådets Ambition	<p>Danmark er et foregangsland, når det kommer til udviklingen og produktionen af vedvarende energi. Den nationale grønne omstilling af energiproduktionen betyder, at den danske energiproduktion i 2030 næsten udelukkende forventes at bestå af vedvarende energi.</p> <p>Odense skal i den forbindelse bidrage til den grønne omstilling og tage aktivt klimalederskab og prioriterer områder i kommunen til produktion af vedvarende energi. Odenses geografi gør, at solceller er den mest oplagte form for vedvarende energi inden for kommunegrænsen. Derfor skal kommunen spille en central rolle ift. at bestemme, hvordan arealer inden for kommunegrænsen kan anvendes til opstilling af solceller.</p>
Indsats	<p>Udviklingen og udbredelsen af solceller i Odense Kommune skal ske i samspil mellem markedet og det offentlige. Markedet i form af private investorer, der investerer i solcelleanlæg i Odense, der kan bidrage til den grønne omstilling af energiproduktionen. Det offentlige som facilitator og myndighed, der sikrer sammenhæng mellem udbredelsen af solceller i Odense og den generelle byudvikling.</p> <p>Indsatsen i dette initiativ består derfor i, at Odense Kommune skal understøtte opstillingen af solceller inden for kommunegrænsen.</p> <p>Odense Kommune kan understøtte opstillingen af solceller på flere niveauer både som myndighed og virksomhed. Fælles for Odense Kommunes indsats ift. solceller skal være, at udbredelsen skal tage afsæt to hensyn. For det første skal der tages hensyn til effekt. Det kan være ift. udbredelse af større solcelleanlæg, så opstilling af solceller i Odense Kommune kan være økonomisk attraktivt for private investorer. For det andet skal der tages hensyn til kvalitet i byudviklingen. Det skal dermed sikres, at udbredelsen af solceller spiller sammen med den generelle byudvikling og ambitionen om, at Odense skal være Danmarks Grønneste Storby.</p> <p>Konkret skal indsatsen med at understøtte udbredelsen af solceller bestå af følgende tre aspekter:</p>

	<p>1. <u>Private arealer og bygninger</u> For privatejede arealer har Odense Kommune ofte en myndighedsrolle ift. udnyttelsen af arealer til forskellige formål. I den forbindelse skal Odense Kommune med hensyn til kommuneplan og lokalplaner sikre rammer og mulighed for opsætning af solceller. Herudover skal Odense Kommune i myndighedsbehandlingen så vidt juridisk muligt understøtte og tilgodese mulighederne for at opstille solcelleanlæg. Indsatsen skal ske med afsæt i hensyn til både effektivitet og kvalitet i byudviklingen.</p> <p>2. <u>Kommunale arealer og bygninger</u> For kommunale arealer og bygninger skal Odense Kommune arbejde for at klarlægge og forbedre mulighederne for, at der kan opsættes solcelleanlæg, der kan bidrage til omstillingen af energiproduktionen i Odense.</p> <p>Konkret skal Odense Kommune arbejde for, at de lovgivningsmæssige rammer og vilkår for solceller på kommunale bygninger forbedres. Dette arbejde skal ske dels gennem DK2020 samarbejdet, og dels gennem diverse KL samarbejder, hvor kommunerne samlet kan løfte perspektivet om at forbedre vilkår for solceller på kommunale bygninger.</p> <p>3. <u>Afdække muligheder for andre måder at integrere solceller på</u> Der skal undersøges og afdækkes, hvilke andre muligheder der kan være for at integrere solceller både i forbindelse med markanlæg og i bygningsmassen. Der skal i den forbindelse afdækkes, hvordan solceller kan integreres uden at modvirke andre strategisk mål om kvalitet i byudviklingen og udviklingen af en grønnere by.</p>
CO2-potentiale	<p>Den nationale grønne omstilling til vedvarende energi forventes frem mod 2030 at betyde en CO2-reduktion på ca. 80.000 ton CO2 årligt i Odense.</p> <p>Opstillingen af solceller vil ikke i sig selv kunne generere en CO2-reduktion på 80.000 ton CO2, men det skal være Odenses bidrag til den grønne omstilling af energiproduktionen.</p>
Økonomi/Ressourcer	<p>Indsatsen kræver tekniske, juridiske og processuelle kompetencer.</p> <p>Det afsættes midler hertil som en del af den samlede pulje til Klimaneutral 2030.</p>
Tidshorisont	Initiativet kan igangsættes fra 2022, og forventes at kunne få effekt fra 2022.
Ansvarlig	Odense Kommune, By- og Kulturforvaltningen.
Nøgleaktører	DK2020-samarbejdet, KL.
Verdensmål	

1.3 Initiativ: Udfasning af olie og gasfyr	
Byrådets Ambition	Den danske energi- og varmeproduktion gennemgår i disse år en markant udvikling i retning mod grønnere løsninger. Der findes i dag derfor flere forskellige alternativer til olie og gasfyr, samt forskellige støtte- og tilskudsmuligheder ved udskiftning af olie og gasfyr for både private og erhverv. Odense Kommune skal i den forbindelse understøtte og hjælpe borgere og virksomheder i Odense til at udfase olie og gasfyr til fordel for mere klimavenlige løsninger som fjernvarme, varmepumper, biogas eller andet.
Indsats	<p>Indsatsen skal være målrettet såvel boligejere og erhverv, der i dag benytter olie- og gasfyr, og kan overordnet bestå af to hoveddele; en kommunikationsindsats og en rådgivningsindsats.</p> <p>Kommunikationsindsatsen skal fokusere på, hvordan olie- og gasfyr bidrager til udledningen af CO₂, samt hvilke alternativer der er hertil. I relation til alternativerne skal kommunikationsindsatsen ligeledes pege på, hvilke muligheder for tilskud og støtte der findes for private boligejere ift. at udskifte olie- og gasfyr. Inden for kommunikationsindsatsen kan ligeledes være et delinitiativ målrettet brændeovne i private hjem.</p> <p>Rådgivningsindsatsen kan i forlængelse heraf bestå i en mindre borgerrettet enhed, som kan rådgivere borgere om forskellige alternativer til olie- og gasfyr, samt støtte og tilskudsmuligheder forbundet med alternativerne. Denne indsats skal ske i et partnerskab med Fjernvarme Fyn og EnergiFyn. Indsatsen forventes at gøre det lettere for private boligejere og virksomheder at gennemskue klimavenlige alternativer, og træffe beslutning om skift fra olie- eller gasfyr til grønnere energi.</p>
CO₂-potentiale	Udskiftning af olie og gasfyr hos private og erhverv i Odense Kommune har et samlet potentiale på mellem 20.000 og 25.000 ton CO ₂ årligt.
Økonomi/Ressourcer	<p>Indsatsen kræver tekniske, kommunikative og processuelle kompetencer.</p> <p>Det afsættes midler hertil som en del af den samlede pulje til Klimaneutral 2030.</p>
Tidshorisont	Indsatsen kan igangsættes hurtigst muligt og senest i 2022, og forventes at give en effekt i form af CO ₂ -reduktion allerede i løbet af 2022 stigende frem mod 2030.
Ansvarlig	Odense Kommune, By- og Kulturforvaltningen faciliterer initiativet, der drives af Fjernvarme Fyn og Energi Fyn.
Nøgleaktører	Fjernvarme Fyn. Energi Fyn
Verdensmål	

2. Bæredygtig mobilitet

Introduktion til hovedretning

Visionen i rammeaftalen "Klimaneutral 2030" er, at Odense som by skal være klimaneutral senest i 2030. Task Force Klimaneutral 2030 anbefalede, at Odense reducerer CO₂-udledningen med samlet 150.000 ton CO₂ årligt på transportområdet. Konkret anbefalede task forcen at etablere nulemissionszoner senest i 2030 og en trafikplan for Odense der fremmer aktiv og grøn transportadfærd.

Odense Kommune sætter med Klimahandleplan 2022 et mål om, at CO₂-udledningen fra transportområdet i Odense reduceres med samlet **150.000** ton frem mod 2030.

I 2019 udgjorde transporten knap halvdelen af Odenses CO₂-udledning. Frem mod 2030 forventer Odense Kommune, at antallet af personbiler i Odense stiger fra ca. 80.000 til ca. 98.000. Som følge af den nationale omstilling til vedvarende energi vil udledningen fra energiområdet falde. Tilsammen betyder det, at transporten i 2030 vil udgøre langt størstedelen af Odenses CO₂-udledning. Odense Kommune har reelt mulighed for at påvirke ca. 80 procent af CO₂-udledningen fra trafikken i Odense, da de resterende ca. 20 procent stammer fra gennemkørende trafik (primært motorvejstrafik).

At reducere CO₂-udledningen fra trafikken i Odense med 150.000 ton frem mod 2030 svarer til, at den samlede fossile vejtrafik i Odense reduceres med 57 procent. Eller ca. 2,5 mio. færre kørte km i døgnet fra fossile køretøjer. Det kræver både en grøn omstilling af drivmidler i transporten samt ændringer i odenseanernes transportvaner, så færre bruger bilen og flere cykler, går eller anvender bus og letbane. Denne ændring skal dels ske ved ændringer i den fysiske planlægning af byen og dels gennem adfærdstiltag, der fremmer mere klimavenlig transportadfærd.

Dette skal ske med vedtagelsen af EN samlet ny grøn mobilitetsplan for Odense, der fremmer aktiv og grøn transport og erstatter eksisterende planer for trafik og mobilitet i Odense. Planen skal indeholde tiltag og initiativer, der tilsammen sikrer, at vi når i mål med en reduktion af CO₂ udledningen fra trafikken på 150.000 ton CO₂ i 2030.

En ny grøn mobilitetsplan skal bygge på følgende principper:

- Flere skal gå og cykle
- Flere skal benytte den kollektive transport i Odense
- Flere nulemissionskøretøjer i Odense
- Byen skal være levende og fungere
- Vi skal have mest CO₂-reduktion for investeringerne og planen skal sikre en reduktion i CO₂ udledningen fra trafikken på 150.000 ton senest i 2030.

I forbindelse med vedtagelse af en ny grøn mobilitetsplan skal det vurderes, hvordan initiativerne konkret udmøntes i forhold til effekterne af forskellige virkemidler. Men vi ved allerede nu, at vi under alle omstændigheder skal have reduceret antallet af bilture i Odense og øget andelen af ture til fods, på cykel og med kollektiv transport.

Planen skal inkludere alle indsatserne beskrevet nedenfor, men flere af indsatserne kan allerede nu sættes i gang og behøver ikke afvente planen. Derfor sætter vi allerede nu gang i investeringerne i en bedre kollektiv transport og med at øge andelen af aktive ture til fods og på cykel. Det er vi nødt til for at nå målet om en reduktion i CO₂-udledningen på 150.000 ton CO₂ senest i 2030.

2.1 Initiativ: En ny grøn mobilitetsplan for Odense

Byrådets Ambition	Odense Byråd vil reducere CO2 udledningen fra trafikken med minimum 150.000 ton CO2 senest i 2030. Odense vokser, og flere mennesker skal sikres ren luft og mindre støj, hvor de bor og opholder sig. Samtidig skal odenseanerne have en mobilitet, der fungerer i hverdagen, og som understøtter det sunde og bæredygtige valg. Det kræver både mental omstilling, og at vi i Odense Byråd tager modige beslutninger.
Indsats	<p>Indsatsen betyder, at Odense Kommune sætter gang i at udarbejde en ny grøn mobilitetsplan for Odense. En ny grøn mobilitetsplan skal fremme grøn og aktiv transport og arbejde for et hierarki i byen hvor gang, cykel og kollektiv transport prioriteres over biltrafikken i trafikafviklingen. Som del af udarbejdelsen af planen, skal der vedtages delmål i hhv. 2023, 2025 og 2027 for at nå reduktionen på 150.000 ton CO2 fra trafikken senest i 2030.</p> <p>En ny grøn mobilitetsplan skal sikre, at Odense fortsat er en attraktiv og levende storby i vækst, hvor det er nemt at få hverdagen til at fungere for både borgere, erhvervsdrivende og besøgende. Det skal bl.a. ske ved at udnytte de muligheder en grøn omstilling af byens mobilitet giver.</p> <p>En ny grøn mobilitetsplan skal sikre:</p> <ul style="list-style-type: none">• En reduktion i CO2 udledning fra trafikken med 150.000 ton CO2 årligt fra 2030.• At Odense indrettes som en klimavenlig og bæredygtig by. Analyser og strategiske beslutninger om, hvordan vi udnytter arealerne i kommunen skal sikre en optimering mellem transport og mobilitet, den grønne by og byfortætning.• En ny grøn mobilitetsplan skal rammesætte et mobilitetshierarki, der fremmer kollektiv trafik, cykel og gang, så dette er det hurtigste og mest attraktive transportvalg i hverdagslogistikken.• At det er nemt at bo i og pendle til og fra Odense uden at eje en bil.• Brugen af personbiler skal gøres smartere og mere klimavenlig gennem delebilsløsninger, samkørsel og grønne og nulemissions drivmidler.• Den bæredygtige trafik skal prioriteres over fossil biltrafik fx gennem trafikøer, nulemissionszoner, parkeringsudbud mv. I forberedelserne til en ny grøn mobilitetsplan skal der derfor gennemføres analyser af potentialet for disse løsninger. <p>En ny grøn mobilitetsplan er i samspil med klimavenlig byplanlægning et helt centralt element i at nå klimaneutral 2030. En ny grøn mobilitetsplan skal derfor indeholde reduktionssti frem til 2030, der sikrer en reduktion i CO2 udledningen fra trafikken på 150.000 ton CO2.</p> <p>Den nye grønne mobilitetsplan skal samtidig erstatte eksisterende planer i kommunen for trafik og mobilitet, så det sikres at trafikplanlægningen fremadrettet sker med fokus på prioritering af grøn og aktiv transport.</p> <p>Den nye grønne mobilitetsplan skal være klar til politisk vedtagelse hurtigst muligt og senest i første halvår af 2023, så der kan afsættes midler til indsats</p>

	<p>i budget 2024. Det vil kræve bred involvering af borgere, erhvervsliv og øvrige interessenter i 2022, og politiske drøftelser, som ligeledes påbegyndes i 2022.</p> <p>Frem mod vedtagelse af en ny grøn mobilitetsplan fortsætter allerede eksisterende strategier og handleplaner inden for mobilitetsområdet. Her er det forligspartiernes ønske, at der prioriteres initiativer, der understøtter den bæredygtige og klimavenlige mobilitet i Odense.</p>
CO2-potentiale	<p>En ny grøn mobilitetsplan for Odense skal sikre, at CO2 udledningen fra trafikken reduceres med 150.000 ton CO2 pr. år.</p> <p>En ny grøn mobilitetsplan skal i sig selv sikre en reduktion på 150.000 ton CO2, men dette kan ikke lykkes uden de øvrigt beskrevne indsatser nedenfor med fokus på bedre kollektiv trafik, kampagner med fokus på ændring af vores transportvaner mv. Disse skal indgå i den kommende grønne mobilitetsplan, men bør allerede nu igangsættes.</p> <p>For at nå en reduktion af CO2-udledningen fra trafikken på 150.000 ton CO2 kræver det eksempelvis, at den fossile vejtrafik i Odense reduceres med 57%. Det svarer til, at fossile køretøjer i 2030 skal køre 2,5 mio. km. færre i Odense om dagen. Omstilling til nulemissionskøretøjer som elbiler og CO2 neutrale drivmidler som f.eks. brint er ikke nok i sig selv. Det kræver også, at der flyttes ture (kørte km) fra fossildrevne biler til gang, cykel og kollektiv trafik, så mængden af biltrafik reduceres i Odense.</p>
Økonomi/Ressourcer	<p>Udarbejdelsen af en ny grøn mobilitetsplan kræver en række faglige kompetencer, herunder tekniske, juridiske og processuelle kompetencer.</p> <p>Det afsættes midler hertil som en del af den samlede pulje til Klimaneutral 2030.</p> <p>Økonomien er kun til udarbejdelse af en ny grøn mobilitetsplan for Odense, som vil være en masterplan for trafikafvikling og mobilitet i Odense. Efter planens vedtagelse må forventes omfattende anlægsudgifter til ændring af vejprofiler, prioritering af bæredygtige mobilitetsformer mv.</p>
Tidshorisont	2022-2023
Ansvarlig	Odense Kommune, By- og Kulturforvaltningen og Borgmesterforvaltningen. Politisk behandling i BKU og ØU som del af klimaneutral 2030.
Nøgleaktører	En ny grøn mobilitetsplan skal udarbejdes på baggrund af en omfattende demokratisk samtale med byen og byens aktører herunder erhvervsliv, uddannelsesinstitutioner, transportoperatører (FynBus, fragtfirmaer, taxaselskaber), interesseorganisationer og byens borgere.
Verdensmål	

2.2 Initiativ: Et løft til kollektiv trafik	
Byrådets Ambition	Odense Byråd ønsker, at den kollektive transport får et markant løft, så bus, letbane og tog bliver et reelt og attraktivt alternativt til privatbilisme. Den kollektive transport skal have en mere central plads i vores hverdag, så det bliver lettere og mere naturligt at lade bilen stå og hoppe på letbanen eller bussen, når man skal på arbejde, til uddannelse eller i byen. For at lykkes med det, skal der være et bedre tilbud med kollektiv trafik i Odense med flere afgange.
Indsats	<p>Indsatsen er en del af en ny grøn mobilitetsplan for Odense og skal bestå i en økonomisk indsprøjtning til den kollektive trafik. Odense Byråd er med beslutningen om etableringen af letbanens etape 1 godt i gang med at gøre den kollektive trafik i Odense mere attraktiv. Odense Byråd sparer desuden op til en evt. etablering af letbanens etape 2, så der allerede er reserveret midler til boost af den kollektive trafik.</p> <p>En bedre kollektiv transport kan bestå af:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Flere køreplanstimer med bedre frekvens og flere ruter • Bedre busfremkommelighed (fx gennem BRT eller busbaner/busgader)
CO2-potentiale	Indsatsen er et centralt element i en klimavenlig trafik og mobilitetsplan, hvor andelen af bilture skal reduceres og ture skal overflyttes fra fossildrevne biler til kollektiv transport. Indsatsen er dermed en forudsætning for, at Odense Kommune lykkes med at reducere CO2 udledningen fra trafikken med 150.000 ton i alt.
Økonomi/Ressourcer	Uanset om Odense Byråd i efteråret 2022 beslutter, at letbanens etape 2 realiseres eller ej, anerkender forligspartierne at den kollektive trafik i Odense skal udvikles. Forligspartierne er enige om økonomisk at prioritere dette. Endvidere er forligspartierne enige om at prioritere kr. 10 mio. til 'Bynet 2021 PLUS' fra opsparingen til letbanens etape 2 fra Budget 2022 og frem. Forligspartierne anerkender samtidig, at gennemførelse af klimahandleplanen frem mod 2030 vil betyde væsentlige økonomiske prioriteringer – herunder markante investeringer inden 2030 i den grønne mobilitetsplan på mindst et stort tocifret millionbeløb.
Tidshorisont	2022-2025
Ansvarlig	Odense Kommune, Borgmesterforvaltningen.
Nøgleaktører	FynBus, Odense Letbane og BKF
Verdensmål	

2.3 Initiativ: Bynet 2021 plus	
Byrådets Ambition	Det er byrådets ambition, at Odense skal have et højt serviceniveau i den kollektive transport, så den kollektive trafik er et reelt alternativ til bilen. Det er den kollektive trafik i Odense ikke i tilstrækkelig grad i dag. Det kræver investeringer at få et højere serviceniveau i den kollektive trafik, og derfor ønsker vi ikke at spare på busbetjeningen i Odense.

Indsats	<p>Samlet set styrker Odense Byråd fra 2022 allerede den kollektiv trafik med 35 mio. kr. i forbindelse med letbanens etape 1 og Bynet 2021. Det vil samlet give et bedre serviceniveau i den kollektive trafik på ruter, hvor der er mange passagerer – særligt i kernen af Odense og i byudviklingsområderne.</p> <p>Indsatsen er en del af en ny grøn mobilitetsplan for Odense og skal bestå i en økonomisk indsprøjtning til den kollektive trafik her og nu, så der sikres en god og ordentlig busdækning.</p> <p>By- og Kulturforvaltningen skal med denne indsats arbejde med en revidering af Bynet 2021 på baggrund af en klimabetinget styrkelse af busbetjeningen i Odense Kommune. Herunder god kollektiv dækning af bl.a. områderne Sanderum, Paarup, Stige, Søhus, Højby, Seden Syd, Åsumvej. Formålet er, at der ikke sker politisk utilsigtet gab mellem Odense Byråds forventninger til den fremtidige kollektive trafik, og de umiddelbare serviceændringer i forbindelse med den planlagte igangsættelse af Bynet 2021.</p> <p>Indsatsen skal træde i kraft samtidig med udrulningen af Bynet 2021, så borgerne i Odense sikres en god og ordentlig busbetjening.</p>
CO2-potentiale	Indsatsen er dermed en forudsætning for, at Odense Kommune lykkes med at reducere CO2 udledningen fra trafikken med 150.000 ton i alt.
Økonomi/Ressourcer	10 mio. kr. årligt. Udredningsrapporten for Letbanens etape 2 viser, at opsparingen til en eventuel etape 2 er indfriet. Derfor vil parterne arbejde for, at der i budgetforliget fra 2022 afsættes 10 mio. kr. årligt til Bynet 2021 PLUS, fra opsparingen til etape 2 samt fra engangsmidler.
Tidshorisont	2022 – 2025
Ansvarlig	Odense Kommune, By- og Kulturforvaltningen.
Nøgleaktører	FynBus
Verdensmål	

2.4 Initiativ: Flere elbiler i Odense	
Byrådets Ambition	<p>Odense Byråd ønsker at sætte skub i den grønne omstilling af den odenseanske bilpark. Bilejerskabet er de seneste 10 år steget med 24%, og den grønne omstilling af den odenseanske bilpark går for langsomt. Pr. 1. januar 2021 udgjorde elbiler 0,9% af personbilerne indregistreret i Odense mens 1,9% er elbiler eller plug-in hybridbiler.</p> <p>Odense ligger under landsgennemsnittet på andel elbiler og grønne biler, og det ønsker vi i Odense Byråd at ændre på. Task Force Klimaneutral 2030 anbefaler, at Odense Kommune sætter et mål om 40% elbiler i Odense i 2030. Elbiler er her og nu den primære teknologi indenfor nulemissionskøretøjer. Derfor har vi brug for at fokusere på at sikre ladeinfrastruktur til elbiler her og nu og med primær fokus på ladeinfrastruktur for borgere i etageboliger.</p>

	<p>På samme måde vil vi følge udviklingen i nulemissionsdrivmidler, og sikre at Odense understøtter den grønne omstilling i vognparken uanset teknologi.</p> <p>Odense Byråd vil med denne indsats sætte et mål om, at der i 2030 er minimum 40% elbiler eller anden nulemissionsbiler i Odense.</p>
Indsats	<p>Indsatsen er en del af en ny grøn mobilitetsplan for Odense. I Budgetforlig 2021 bestilte Odense Byråd en forundersøgelse af muligheder for at udbygge el-ladestandere i Odense. By- og Kulturforvaltningen er i fuld gang med forundersøgelsen og har været i indledende dialog med boligforeninger og øvrige interessenter. Lovgivningen på området gør, at Odense Kommune ikke selv kan investere i opsætning af ladestandere på offentlig vej eller parkeringspladser. Dette ændres dog muligvis ved årsskiftet.</p> <p>Derfor vil Odense Byråd med denne indsats afsætte midler til at kommunen kan etablere ladestandere på kommunens egne ejendomme. Dette er kommunen desuden forpligtet til i forhold til Ladestanderbekendtgørelsen. Odense Kommune har 151 lokationer, hvor der samlet jf. Ladestanderbekendtgørelsen skal opsættes ca. 250 ladestandere.</p> <p>Kommunen skal, i det omfang lovgivningen giver mulighed for det, arbejde for at de kommunale ladestandere gøres tilgængelige for offentligheden, når kommunen ikke anvender dem. Dette skal naturligvis ske på markedsvilkår.</p> <p>På de arealer, hvor Odense Kommune ikke selv må opsætte ladestandere, vil Odense Kommune indgå samarbejde med private operatører af lade-faciliteter og private udbydere af parkeringspladser i Odense (som boligselskaber, arbejdspladser, forsyningselskaber og tankstationer mv). Formålet er, at antallet af ladestandere i Odense skal stige markant og det dermed bliver lettere at lade sin elbil op i Odense på trods af den forventede stigning i antallet af elbiler i kommunen.</p> <p>Odense Kommune ønsker et særligt fokus på at sikre adgang til lade-faciliteter for beboere i etageejendomme og i den tætte by. Derfor vil vi på baggrund af forundersøgelsen omkring ladeinfrastruktur i Odense gå i dialog med boligforeninger og private udlejere. Formålet er at motivere boligforeninger og udlejere til at støtte op om den grønne omstilling i trafikken i Odense ved blandt andet at sikre tilstrækkelig lade-faciliteter ved deres ejendomme,</p> <p>Herudover vil Odense Kommune indgå samarbejde med Energinet, Energi Fyn og private aktører på markedet om at sikre let adgang til lade-faciliteter i den tætte by – med særlig opmærksomhed på mulighederne for lade-faciliteter til beboere i områder med kantstensparkerings. Målet med denne indsats er, at lade-faciliteterne i byen er tilstrækkelige og let tilgængelige for alle.</p>
CO2-potentiale	<p>Indsatsen er et centralt element i en ny grøn mobilitetsplan, hvor andelen af ture i fossildrevne biler skal reduceres og overflyttes til nulemissionsture. Indsatsen er dermed en forudsætning for, at Odense Kommune lykkes med at reducere CO2 udledningen fra trafikken med 150.000 ton i alt.</p> <p>Indsatsen er et nødvendigt skridt på vejen mod målet om 40% elbiler i Odense senest i 2030. Dette vil alene kunne bidrage med en CO2 reduktion på 68.000 ton CO2 pr. år.</p>

Økonomi/Ressourcer	<p>Indsatsen kræver kompetencer til opbygning af partnerskaber om elbiler og informationskampagne om elbiler målrettet erhvervsliv og private bilejere.</p> <p>Hertil kommer årlig pulje til etablering af ladefaciliteter på kommunens ejendomme.</p> <p>Det afsættes midler hertil som en del af den samlede pulje til Klimaneutral 2030.</p>
Tidshorisont	2022-2024
Ansvarlig	Odense Kommune, By- og Kulturforvaltningen
Nøgleaktører	BKF, boligselskaber, erhvervsliv, Energi Fyn, Energinet, private ladestander-firmaer, private parkeringsudbydere mv
Verdensmål	

2.5 Initiativ: Klimaneutral logistik i Odense	
Byrådets Ambition	<p>13% af CO2 udledningen fra trafikken kommer fra varetransport. Der er derfor behov for en mere klimavenlig logistik og varetransport i Odense. Klimavenlig logistik handler om at opnå mere effektiv og miljøvenlig organisering af den gods og servicetransport, der foregår i byen. Målet er at mindske antallet af fossile transportturer i byen. Det kan ske både gennem en grøn omstilling af vognparken, som leverer varer og serviceydelser, og ved at undgå ikke fyldte vare- eller lastbiler, så varerne fragtes i færre køretøjer. Dette skal ske i tæt samarbejde og partnerskab med logistikbranchen og erhvervslivet i Odense.</p>
Indsats	<p>Indsatsen er en del af en ny grøn mobilitetsplan for Odense. Odense Kommune ønsker at være frontløber på samordnet varelevering og har derfor igangsat et pilotprojekt for at teste mulighederne for, at alle kommunens leverandører fremover leverer deres varer på en centralt lager- og logistikcentral placeret udenfor Odense midtby.</p> <p>Pilotprojektet har til formål dels at kvalificere de eksisterende bundlinjer i business casen samt at lokalisere evt. barrierer og nye muligheder i den praktiske implementering af samordnet varelevering.</p> <p>På baggrund af business casen vil Odense Kommune indgå dialog og mulige partnerskaber med logistikbranchen om mulighederne for et storskala projekt i Odense.</p> <p>Et vigtigt element i et kommende samarbejde om klimaneutral logistik i Odense er grøn omstilling af de varevogne og lastbiler, som kører rundt i Odense. En mulig løsning kunne være på sigt at indføre restriktioner for fossildrevne varebiler og lastbiler, der kører i byen. Det kan være eldrevne lastbiler men kan også være andre teknologier som f.eks. brint, eller biodiesel.</p> <p>Formålet med denne indsats er på sigt at reducere støj, forurening og CO2 udledning fra varetransporter i Odense og at understøtte den grønne omstilling i logistikbranchen.</p>

	<p>Her og nu indebærer initiativet, at der indgås dialog med lokale erhvervsdrivende og logistikbranchen med det formål sammen at undersøge mulighederne for mere klimaneutral logistik i Odense frem mod 2030.</p> <p>Odense Kommune vil sideløbende gå forrest med to initiativer: samordnet varelevering til Odense Kommunes egne lokationer og krav til leverance med nulemissionskøretøjer i indkøbskontrakter</p>
CO2-potentiale	<p>10.000-25.000 ton CO2</p> <p>Lastbiltransporten udledte i 2019 ca. 42.000 ton CO2 pr. år, hvilket i 2030 forventes at stige til knap 48.000 ton CO2 årligt.</p> <p>En del af lastbiltrafikken er gennemkørende trafik, som ikke vil blive reguleret af tiltag i kommunen. En indsats om klimaneutral logistik i en kommune af Odenses størrelse vil skubbe til en hurtigere omstilling af logistikbranchen til CO2 neutrale drivmidler.</p>
Økonomi/Ressourcer	<p>Indsatsen kræver tekniske, juridiske og processuelle kompetencer til planlægning og styring.</p> <p>Det afsættes midler hertil som en del af den samlede pulje til Klimaneutral 2030.</p>
Tidshorisont	<p>2022-2023 – dialog med branchen om samarbejde om mere klimaneutral logistik i Odense på sigt, herunder tidsperspektiv, partnerskabsmodel og indgåelse af partnerskaber og business case for omlastningscentral</p> <p>2024-25 – evt. beslutning om anlæg af omlastningscentral</p> <p>2025-2030 – evt. anlæg af omlastningscentral og evt. restriktioner for vareleverancer ift. drivmidler, støj og forurening.</p>
Ansvarlig	Odense Kommune, Borgmesterforvaltningen.
Nøgleaktører	Erhvervslivet i Odense herunder særligt logistikbranchen og erhvervsorganisationer.
Verdensmål	

2.6 Initiativ: Kampagne om mere aktive og grønne transportvaner	
Byrådets Ambition	Odense Byråd vil reducere CO2 udledningen fra trafikken med minimum 150.000 ton CO2 senest i 2030, og det kræver, at der sker en grøn omstilling af 57% af vejtrafikken i Odense. For at opnå denne markante adfærdsændring er der behov for fokus på odenseanernes transportadfærd.
Indsats	<p>Indsatsen er en del af en ny grøn mobilitetsplan for Odense. Dette gøres ved information om mulighederne for kombination af flere transportmidler, køre sammen eller dele viden om muligheder for at skifte bilen ud med en delebil, elcykel eller ladcykel.</p> <p>Odense Kommune vil derfor i dialog med borgere og indpendlere om, hvordan de kommer fra A til B i stor skala. Der er fokus på information, kommunikation</p>

	og dialog for at oplyse om paletten af muligheder for at komme mere bæredygtigt rundt i Odense.
CO2-potentiale	<p>Indsatsen forventes alene ikke at have stor effekt, men er nødvendig i supplement til en ny trafik- og mobilitetsplan.</p> <p>Indsatsen alene uden fysiske restriktioner for biltrafikken forventes at kunne bidrage med 2-3.000 ton CO2 pr. år</p>
Økonomi/Ressourcer	<p>Indsatsen kræver processuelle og kommunikative kompetencer til planlægning og udførelse.</p> <p>Det afsættes midler hertil som en del af den samlede pulje til Klimaneutral 2030.</p>
Tidshorisont	2022-2025
Ansvarlig	Odense Kommune, Borgmesterforvaltningen.
Nøgleaktører	Byens aktører herunder større arbejdspladser, uddannelsessteder, FynBus mv.
Verdensmål	

2.7 Initiativ: Lavere hastigheder på vejene i Odense	
Byrådets Ambition	Odense har et mål om, at flere ture skal foregå til fods og på cykel. For at gøre det mere attraktivt at gå eller cykle skal bilernes hastighed sænkes, så det bliver mere trygt, sikkert og attraktivt at færdes til fods eller på cykel.
Indsats	<p>Indsatsen er en del af en ny grøn mobilitetsplan for Odense. Sænkning af den kørte hastighed i bil med 10 eller 20 km/t er indirekte med til at reducere CO2 udledningen, da det vil blive mere attraktivt og trygt at cykle.</p> <p>Transportministeriet har netop åbnet for en forsøgsordning, der giver 15 kommuner mulighed for at deltage i en forsøgsordning, hvor det er muligt at sænke hastigheden til 40 km/t.</p> <p>Denne forsøgsordning vil Odense Kommune gerne være en del af. De præcise rammer og muligheder for forsøget skal i første omgang afklares, og Odense Kommune skal ansøge om deltagelse i forsøget. Indsatsen handler om at blive en del af forsøgsordningen. Byrådets ambition er imidlertid at omlægge trafikken som pilotprojekt inden for Ring 1 til maksimalt 40 km/t, og at den konkrete udformning fastlægges i ansøgningen. De samlede muligheder for eventuelle hastighedsnedsættelser bliver en del af den grønne mobilitetsplan.</p>
CO2-potentiale	<p>CO2-reduktionspotentialte for reduktion af hastighed med -20 km/t på alle veje inden for Ring 3 er 25.000 ton – 50.000 ton CO2 reduktion pr. år.</p> <p>Disse beregninger var lavet med udgangspunkt i sænkning af hastighed fra 50 til 30 km/t på størstedelen af vejnettet. En reduktion af hastigheden fra 50 til 40 km/t har – alt andet lige – en mindre effekt.</p>

	Transportministeriet har i oktober 2020 estimeret udledningen ved forskellige hastigheder. Udledningen for den enkelte (fossildrevne) bil stiger marginalt ved lavere hastighed (og særlig ved køkørsel). Ved at nedsætte hastigheden vil flere dog vælge andre transportformer og dermed vil der – samlet set – være en lavere CO2-udledning.
Økonomi/Ressourcer	1-3 mio. kr. til ændring af skilte afhængig af omfanget af området. Dette afhænger af omfanget af forsøgsordningen. Midlerne afsættes under den samlede pulje til Klimaneutral 2030.
Tidshorisont	2021-22
Ansvarlig	By- og Kulturforvaltningen
Nøgleaktører	Fyns Politi
Verdensmål	

3. Et grønnere Odense

Introduktion til hovedretning

Visionen i rammeaftalen "Klimaneutral 2030" er, at Odense som by skal være klimaneutral senest i 2030. Task Force Klimaneutral 2030 anbefalede, at Odense øger CO₂ optaget i naturen med samlet 20.000 ton CO₂ årligt. Konkret anbefalede task forcen, at maksimere CO₂ optaget gennem skovrejsning, udtagning af lavbundsjord og ålegræs i Odense Fjord.

Odense Kommune sætter med Klimahandleplan 2022 et mål om, at CO₂-optaget fra naturen i Odense øges med samlet **20.000** ton frem mod 2030.

Odense skal være en grøn og levevenlig by, hvor vi bygger videre på Odenses grønne identitet og skaber Danmarks grønneste storby. Det grønne bidrager til en flottere by, bedre fysisk og mental sundhed for borgerne, understøtter udviklingen af gode fællesskaber og beskytter biodiversiteten.

Ambitionen om at være Danmarks grønneste storby spiller sammen med målsætningen om at være klimaneutral senest i 2030. Naturen rummer i sig selv muligheder for at optage CO₂ i form af såkaldte naturbaserede løsninger. De rigtige naturbaserede løsninger – fx bevarelse og genopretning af moser og etablering af naturlige skove – kan både imødegå klimaforandringer og beskytter biodiversitet på én og samme tid. Det er derfor et helt oplagt redskab i den grønne omstilling.

Indsatserne under Et Grønnere Odense skal derfor sikre, at meget af den udledte CO₂ fra andre sektorer optages og lagres i træer og planter, og dermed kompenserer for udledninger andre steder i byen. Samtidig skal indsatserne være med til at gøre Odense grønnere, forbedre biodiversiteten og miljøet. Et grønnere Odense er også en by, hvor det er attraktivt at opholde sig og færdes mere til fods og på cykel.

3.1 Initiativ: Mere skov i Odense	
Byrådets Ambition	Odense vil være Danmarks grønneste storby og fordoble sit natur- og skovareal fra 2009 til 2030. Visionen er at danne en grøn skovring om Odense. Skovene skal etableres under hensyn til tilgængelighed for odenseanerne, biodiversitet og drikkevandsinteresser. På den måde kan skovene også fungere som grundvandsbeskyttelse.
Indsats	Odense Byråd ønsker, at der frem mod 2030 foretages markante investeringer i ny skov i eller i tilknytning til kommuneplanens grøn-blå-struktur. Skovene skal bidrage til et sammenhængende naturområder omkring Odense. Den konkrete placering skal afdækkes under hensyntagen til muligheden for at erhverve jord, der er egnet til skovrejsning. Herudover skal placeringen afstemmes med bystrategien og herunder byudviklingsmodellen. Forligspartierne ønsker, at der årligt tages stilling til, om der opstår nye muligheder for skovrejsning, der kan skabe CO ₂ -reduktioner, herunder om dette kan ske ved hjælp af ekstern finansiering.
CO₂-potentiale	CO ₂ -reduktion ved eksempelvis 200 ha skovrejsning: <ul style="list-style-type: none">• år 0-10: 1900 ton CO₂/år.• år 10-20: 4600 ton CO₂/år.

Økonomi/Ressourcer	<p>Et priseksempel er, at 200 ha skov anslås at koste 61 mio. kr. ved kommunal egenfinansiering.</p> <p>Indsatsen kræver dels faglige og processuelle kompetencer til planlægning og udførelse, samt ressourcer til skovrejsning.</p> <p>Det afsættes midler hertil som en del af den samlede pulje til Klimaneutral 2030.</p>
Tidshorisont	2022-2030
Ansvarlig	Odense Kommune, By- og Kulturforvaltningen.
Nøgleaktører	Vandcenter Syd, hvis ny skov rejses på steder, hvor der er interesse i at beskytte grundvandet. Herudover undersøges yderligere finansieringskilder til skovrejsning, eksempelvis nationalt og fondsfinansiering.
Verdensmål	

3.2 Initiativ: Udtagning af lavbundslande	
Byrådets Ambition	Odense Kommune vil arbejde aktivt for at udtage mest muligt lavbundsland med henblik på at reducere udledningen af CO ₂ . Lavbundsland indeholder rigtig meget kulstof, der ved udtagning af produktion fastholdes i jorden i stedet for at blive sendt ud i atmosfæren. På den måde bidrager udtagning af lavbundslande til at reducere CO ₂ -udledningen. Det er et vigtigt og omkostningseffektivt klimavirkemiddel, der samtidig understøtter biodiversitet.
Indsats	<p>Odense Kommune skal opsøge initiativer, tilskud og puljer fra nationalt hold og udnytte de muligheder, der opstår i forbindelse med en national strategi for den grønne omstilling af landbruget. I Odense Kommune er der ca. 50 ha egnet lavbundsland, der potentielt kan udtages af produktion med tilskud fra nationale puljer.</p> <p>Herudover skal Odense Kommune kortlægge mulighederne for, at der kan udtages yderligere lavbundsland, dels i de arealer, som kommunen ejer, men på nuværende tidspunkt er bortforpagtet, dels i relevante private arealer. Udtagelse af disse arealer kan være forbundet med yderligere omkostninger.</p>
CO₂-potentiale	500 ton CO ₂ pr. år
Økonomi/Ressourcer	<p>Indsatsen kræver tekniske, juridiske og processuelle kompetencer til udpegning af jorde, samt planlægning og udførelse af udtagningen.</p> <p>Det afsættes midler hertil som en del af den samlede pulje til Klimaneutral 2030.</p> <p>Omkostninger til udtagning af jorde forventes finansieret af nationale puljer.</p>
Tidshorisont	2022-2023. Kortlægningen af muligheder skal være tilvejebragt i 2022, så de første beslutninger kan træffes i Klimahandleplan 2023.
Ansvarlig	Odense Kommune, By- og Kulturforvaltningen.

Nøgleaktører	<ul style="list-style-type: none"> - Lodsejere/landmænd med egnet lavbundsjord - Miljøministeriet
Verdensmål	

3.3 Initiativ: Ålegræs langs Odense Fjord	
Byrådets Ambition	Odense Kommune skal udvikle og udnytte potentialet i optag og lagring af CO2 med ålegræs. Ålegræs er ikke kun en potentiel kilde til CO2-reduktioner, men har også meget stor betydning for vandmiljø og fugle i Odense Fjord. Mange gode ålegræsområder i Odense Fjord er i de seneste årtier desværre forsvundet, og kun en meget lille del af den oprindelige ålegræsbestand er tilbage. Derfor vil Odense Kommune støtte udredelsen af ålegræs i Odense Fjord til gavn for både klima, havmiljø og biodiversitet.
Indsats	Odense Kommune skal følge eksisterende forsøg med udbredelse af ålegræs – herunder særligt erfaringerne fra Odense Fjord og på den baggrund aktivt prioritere og støtte yderligere udbredelse af ålegræs i og omkring Odense. I denne indsats skal Odense Kommune derfor indgå i aktivt partnerskab med eksempelvis Syddansk Universitet, Kerteminde og Nordfyns Kommune for at undersøge potentialer og økonomisk behov ved større udbredelse af ålegræs. Beslutning om ålegræs skal træffes hurtigst muligt. Odense Byråd anerkender det store arbejde, der er iværksat af Odense Fjord Samarbejdet, der er etableret for at forbedre vandmiljøet i Odense Fjord. Odense Byråd vil bidrage aktivt til dette arbejde og indgå i partnerskab om en mere bæredygtig og klimavenlig fjord.
CO2-potentiale	For ålegræs vurderes det, at der er et potentiale på ca. 6.000 – 10.000 ton CO2 pr. år voksende frem mod 2030. Det konkrete potentiale for udbredelse, herunder vækstbetingelser, skal kortlægges sammen med faglige eksperter og øvrige relevante kommuner.
Økonomi/Ressourcer	Indsatsen kræver faglige, juridiske og processuelle kompetencer til planlægning og udførelse, der skal ske i samarbejde med faglige eksperter på Syddansk Universitet. Det afsættes midler hertil som en del af den samlede pulje til Klimaneutral 2030.
Tidshorisont	2022-2025
Ansvarlig	Odense Kommune, By- og Kulturforvaltningen.
Nøgleaktører	Syddansk Universitet, Kerteminde Kommune og Nordfyns Kommune. Herudover Odense Fjord Samarbejdet (bestående af Centrovic, Seges, Danmarks Naturfredningsforening, Fjernvarme Fyn, Odense Havn A/S, Odense Renovation, Vandcenter Syd, Syddansk Universitet, Faaborg-Midtfyn Kommune og Odense Kommune).
Verdensmål	

4. Odense Kommune som virksomhed

Introduktion til hovedretning

Visionen i rammeaftalen "Klimaneutral 2030" er, at Odense som by skal være klimaneutral senest i 2030. Task Force Klimaneutral 2030 anbefalede, at Odense reducerer CO₂-udledningen med 20.000 ton CO₂ årligt tilsammen gennem Odense Kommunes egne aktiviteter og en række tiltag, eksempelvis udledning fra spildevand, landbrug og erhverv.

Odense Kommune går med Klimahandleplan 2022 foran i forhold til at skabe en omlægning af Odense Kommune som virksomhed. Omlægningen af den kommunale organisation bidrager til de øvrige temaer i denne handleplan og herudover til at reducere CO₂-udledningen i Odense. Endelige forpligter Odense Kommune sig til at arbejde aktivt med at nedbringe kommunens samlede CO₂-udledning mest muligt frem mod 2030.

Som organisation står Odense Kommune i sig selv kun for en lille del af den samlede CO₂-udledning i Odense. På trods heraf har vores handlinger stor betydning, og vi har på flere niveauer væsentlige muligheder for at påvirke og skubbe til udviklingen i hele Odense. Odense Kommune vil derfor som organisation og arbejdsgiver gå foran i udviklingen af en mere klimavenlig og bæredygtig by. Det skal dels ske gennem kommunens egne handlinger, og dels ved at tage lokalpolitisk klimalederskab i alle de samarbejder og sammenhænge, som kommunen kan påvirke.

I kommunens egne aktiviteter skal Odense Kommune gå forrest ved at sikre et bæredygtigheds- og klimaperspektiv i beslutningsprocessen på tværs af kommunens aktiviteter. Det gælder lige fra kommunens egen bilpark, over fødevarevalg i kommunens kantiner, energirensning af bygninger og til de kommunale indkøb, udbud og anlægsprojekter. Kommunen skal samtidig aktivt bruge ejerskab og indflydelse hos selskaber, samarbejdspartnere og interessenter til at understøtte og bidrage til en bæredygtig og klimavenlig udvikling i hele kommunen.

4.1 Initiativ: Omstilling til grøn transport	
Byrådets Ambition	Odense Kommune har i 2020 indgået klimasamarbejdsaftale om grøn kollektiv trafik med regeringen. Aftalen forpligter kommunen til at gå forrest og være ambassadør for den grønne omstilling indenfor transport og trafik. Odense Kommune vil i den forbindelse sikre at egen vognpark og tilkøbte transport er fossilfri senest i 2030. Vigtige elementer heri indebærer, at kommunens vognpark gøres fossilfri, at den kollektive transport kører på grønne drivmidler og at der stilles krav til den transport, der sker som følge af Odense Kommunes indkøb af varer og tjenesteydelser. Endeligt vil Odense Kommune også arbejde for at kommunens medarbejdere transporterer sig mere bæredygtigt både i arbejdstiden og til/fra arbejde. Samlet set er ambitionen at sikre en direkte reduktion i CO ₂ -udledningen og samtidig sende et signal, der motiverer andre til at deltage i den grønne omstilling på transportområdet.
Indsats 1) Omstilling af egen vognpark	For at understøtte omstillingen af kommunens egen vognpark til el- og nulemissionsbiler etablerer Odense Kommune en central flådestyringsenhed med ansvar for, at <ul style="list-style-type: none">Sikre og understøtte transformationen til el-biler og andre fossilfri køretøjer, herunder tæt koordinering i forhold til etablering af ladestander

	<ul style="list-style-type: none"> • Sikre en tættere styring og optimering af kommunens vognpark ift. kørselsbehov. • Rådgive den enkelte institution ift. deres transportbehov og finansiering heraf. <p>Undersøge og arbejde med gode alternativer til "egen bil" (brug af cykler, puljebiler, delebiler, elcykler m.v.).</p> <p>Der etableres i relation hertil en pulje, der i en overgangsperiode fra 2022-2025 kan yde tilskud til indkøb og/eller leasing af el- og nulemissionskøretøjer. Herefter skal indkøb ske inden for udvalgenes egne rammer.</p> <p>Såfremt en del af kommunens bilflåde, udskiftes til delebiler på el, skal det ske, så borgerne i Odense mod betaling til delebilsfirmaet har mulighed for at benytte bilerne, når kommunen ikke anvender dem. Det kan være med til at begrænse stigningen i bilejerskabet i Odense og gøre det lettere at bo og leve i Odense uden egen bil, om muligt i alle dele af Odense. Samtidig kan det potentielt bidrage til, at flere ture i Odense bliver fossilfri.</p>
CO2-potentiale	450 tons CO2
Økonomi/Ressourcer	<p>Indsatsen kræver tekniske, juridiske og processuelle kompetencer til planlægning og udførelse samt pulje til tilskud ifm. indkøb af nulemissionskøretøjer.</p> <p>Det afsættes midler hertil som en del af den samlede pulje til Klimaneutral 2030.</p>
Tidshorisont	2022-2030
Ansvarlig	Odense Kommune, By- og Kulturforvaltningen
Nøgleaktører	
Indsats 2) Udfasning af fossile brændsler i indkøbt transport	Som led i Odense Kommunes klimasamarbejdsaftale om grøn kollektiv trafik med regeringen vil Odense Kommune stille krav om at nye bybusser skal være nulemissionsbusser og stille krav til individuelle kørselstilbud, fx skolebus, transport til genoptræningstilbud mv. om at transporten skal være CO2-neutral, så Odense Kommunes samlede indkøbte transport er CO2-neutral senest i 2030
CO2-potentiale	5000 tons CO2
Økonomi/Ressourcer	<p>Det afsættes midler hertil som en del af den samlede pulje til Klimaneutral 2030.</p> <p>Ved erstatning af diesel med biodiesel i de nuværende 18 hybridbusser og 14 dieselbusser frem til nyt busudbud i 2027 estimeres en årlig merudgift på 4-5 mio. kr. mod en CO2 reduktion årligt på 95%.</p>
Tidshorisont	2022-2030
Ansvarlig	Odense Kommune, By- og Kulturforvaltningen og Borgmesterforvaltningen
Nøgleaktører	FynBus
Indsats 3) Samordnet varelevering og krav til transport af tjenesteydelser	Odense Kommune vil reducere CO2-udledningen fra varetransport til kommunen ved at reducere antallet af vareleverancer til kommunen markant. Færre leverancer betyder også mindre tung trafik og trængsel i byen. Erfaringerne fra kommunens pilotprojekt om samordnet varelevering skal evalueres i 2022. Herefter iværksættes relevante indsatser med henblik på at reducere CO2-udledning fra varetransport mest muligt.

	For at sikre omstillingen af den transport, der sker som følge af kommunens indkøb af tjenesteydelser vil Odense Kommune som en del af Partnerskab for Offentlige Grønne Indkøb fra 2022 stille krav om at beregne klima- og sundhedsomkostninger for samfundet ved alle indkøb af transportydelser.
CO2-potentiale	Potentialet er uafklaret.
Økonomi/Ressourcer	Det afsættes midler hertil som en del af den samlede pulje til Klimaneutral 2030.
Tidshorisont	2022-2025
Ansvarlig	Odense Kommune, Borgmesterforvaltningen
Nøgleaktører	
Indsats 4) Bæredygtig transportpolitik	Odense Kommune vil i 2022 udarbejde en bæredygtig transportpolitik med retningslinjer for medarbejdernes transport i arbejdstiden. Politikken skal samtidig understøtte og opfordre til, at medarbejderne transporterer sig mere bæredygtig til og fra arbejde. Som arbejdsgivere skal vi gøre, hvad vi kan for at de bæredygtige mobilitetsvalg bliver de lette valg for medarbejderne.
CO2-potentiale	100 tons CO2
Økonomi/Ressourcer	Indsatsen kræver tekniske, juridiske og processuelle kompetencer til udarbejdelse af transportpolitik. Det afsættes midler hertil som en del af den samlede pulje til Klimaneutral 2030.
Tidshorisont	2022-2030
Ansvarlig	Odense Kommune, Borgmesterforvaltningen
Nøgleaktører	Odense Kommunes Hovedudvalg.
Verdensmål	

4.2 Initiativ: Reduceret klimaaftryk i kommunens drift	
Byrådets Ambition	Odense Kommune vil gå forrest som klimavenlig arbejdsplads, og fokusere på at reducere CO2-udledning fra kommunens generelle drift. Kommunen er i sig selv én af de største arbejdspladser i Odense, og skal derfor gå foran i klimakampen ved at inspirere og motivere medarbejderne til mere klimavenlige vaner i hverdagen.
Indsats	Odense Kommune skal generelt som stor arbejdsplads fokusere på, at medarbejderne sikrer en klimavenlig drift i kommunens daglige aktiviteter. Den klimavenlig drift skal eksempelvis komme til udtryk gennem fokus på affaldssortering, genbrug og klimavenlige madvaner.

	<p>Konkret skal kommunen indføre affaldssortering på alle kommunens lokationer. Affaldssorteringen skal følge den sortering, som medarbejderne kender fra deres private husholdning. På den måde skal det let at opbygge klimavenlige vaner både i hjemmet og på kommunens forskellige lokationer.</p> <p>Det skal herudover være let at sikre genbrug af forskellige materialer og varer. Det kan både være internt på den enkelte lokation og mellem lokationer. Det skal sikre, at brugbare materialer og varer bruges mere, og at der bestilles og dermed produceres færre materialer og varer til Odense Kommune.</p> <p>Kommunens kantiner skal herudover bidrage med klimavenlig mad. Ved at følge Fødevarestyrelsens kostråd kan kommunens kantiner dels sikre et lavt CO2-aftryk gennem sund og klimavenlig mad, og dels inspirere medarbejderne til mere klimavenlige madvaner.</p>
CO2-potentiale	Potentialet er uafklaret, men vil både være inden for scope 1, 2 og 3.
Økonomi/Ressourcer	<p>Indsatsen kræver faglige og processuelle kompetencer.</p> <p>Det afsættes midler hertil som en del af den samlede pulje til Klimaneutral 2030.</p>
Tidshorisont	2022-2030
Ansvarlig	Odense Kommune, Borgmesterforvaltningen.
Nøgleaktører	
Verdensmål	

4.3 Initiativ: Energoptimering af kommunens bygninger

Byrådets Ambition	Odense Kommunen skal reducere energiforbruget i kommunens bygninger, og herved bidrage til at mindske CO2-udledningen. Kommunens bygninger skal forberedes og optimeres og kommunen skal styrke den interne energiledelse af kommunens bygninger. Det skal ske med fokus på vidensdeling, bæredygtighed, udvikling samt energi- og driftsoptimering, så energien udnyttes og bruges rigtigt.
Indsats	Der nedsættes en arbejdsgruppe, der skal analysere de kommunale bygningers energiforbrug – herunder standby forbrug udenfor åbningstid. Arbejdsgruppen skal på baggrund af effektiviserings- og optimeringsanalyser komme med konkrete anbefalinger til initiativer og indsatser, der kan reducere de kommunale bygningernes energiforbrug til køl, varme, ventilation, el, vand mv. Herunder skal der arbejdes på at udfase fossile brændsler i kommunens ejendomme – fx at konvertere til grønnere energikilder i form af varmepumper og fjernvarme tilslutning.

	<p>Arbejdsgruppen skal i 2022 præsentere et katalog med anbefalinger til potentielle indsatser, der kan reducere CO2-udledningen fra kommunens bygninger med minimum 500 tons CO2 årligt inden 2030. Initiativer og indsatser kan enten være i form af tekniske ændringer af bygninger og anlæg eller ved adfærdspåvirkning af bygningens brugere. Kataloget skal bl.a. rumme mulige finansieringsformer.</p> <p>Udover energioptimering af kommunens bygninger ønsker Odense Byråd en grønnere by. Her spiller kommunens bygningers tagflader potentielt en vigtig rolle. Mulighederne for at etablere grønne tage på udvalgte kommunale bygninger skal derfor løbende undersøges.</p>
CO2-potentiale	1000 tons CO2
Økonomi/Ressourcer	<p>Indsatsen kræver tekniske, juridiske og processuelle kompetencer.</p> <p>Det afsættes midler hertil som en del af den samlede pulje til Klimaneutral 2030.</p>
Tidshorisont	2022
Ansvarlig	Odense Kommune, By- og Kulturforvaltningen.
Nøgleaktører	
Verdensmål	

4.4 Initiativ: Grønne udbud og indkøb	
Byrådets Ambition	<p>Odense Kommunes er Fyns største arbejdsplads. Det gør kommunen til en stor indkøber, der kan være med til at påvirke udviklingen af markedet i en grøn retning. Det har en effekt, når kommunen stiller krav til de varer og ydelser kommunen køber. Odense Kommune skal gå forrest og tage lokalt klimalederskab ved at implementere en endnu mere ambitiøs grøn indkøbspolitik, som skal være drivkraft for udviklingen af flere bæredygtige produkter, løsninger og forretningsmodeller. Gennem indkøb og udbud skal Odense Kommune bidrage til at videreudvikle og opskalere grønne og bæredygtige løsninger.</p>
Indsats	<p>Odense Kommune udarbejder og vedtager i 2022 en ny grøn indkøbsstrategi, der sikrer et bæredygtighedsperspektiv i alle indkøb og udbud. Strategien skal understøtte, at der stilles de rette krav til kommunens samarbejdspartnere og leverandører. Strategien skal indeholde nye værktøjer til måling og vurdering af indkøb, herunder hvordan klimaftrykket kan indgå i tilbudsevalueringen.</p> <p>Strategien skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tage afsæt i EU's grønne indkøbskriterier og f.eks. kravene bag mærker som EU-blomsten • baseres på totaløkonomien, idet produktets levetid og anvendelse medregnes • omfatte overvejelser om/krav til produktets efterbrugsfase (genbrug/genanvendelse) • vægte kvalitet højt ved evalueringen af tilbud

	<ul style="list-style-type: none"> • fokusere på optimering af det logistiske setup for vareleveringen • indeholde en innovationsklausul i kontrakten, som motiverer til at samarbejde om løbende forbedringer af driften • Indholde et koncept for evaluering af indkøbets grønne profil og klimaaftryk, herunder CO2-udledning.
CO2-potentiale	Potentialet er uafklaret, men vil både være inden for scope 1, 2 og særligt scope 3.
Økonomi/Ressourcer	Gennemføres indenfor eksisterende rammer. Besparelser som følge af nøjsomt forbrug, øget genbrug mv. skal bidrage til finansiering af evt. merudgifter som følge af indkøb af mere klimavenlige varer og services
Tidshorisont	2022
Ansvarlig	Odense Kommune, Borgmesterforvaltningen.
Nøgleaktører	
Verdensmål	

4.5 Initiativ: Organisatorisk forankring og finansiering af klimaindsatsen	
Byrådets Ambition	Rejsen mod en klimaneutral by kræver et kontinuerligt og vedholdende fokus – både politisk og administrativt. Ambitioner, indsatser og samarbejder skal koordineres og løbende justeres. Det er derfor helt afgørende, at indsatsen forankres organisatorisk og at der prioriteres ressourcer til understøttelse af opgaven.
Indsats	<p>Den kommunale forvaltning skal sikre den mest effektive organisering af arbejdet med klimaindsatsen i Odense Kommune. Derfor skal den kommunale forvaltning udarbejde et servicetjek af den samlede organisering af klimaområdet i kommunen. Dette servicetjek gælder såvel det politiske som den administrative organisering af klimaområdet i Odense Kommune.</p> <p>Hertil skal Odense Kommune etablere et klimasekretariat, der har til opgave at drive, koordinere og monitorere den samlede klimaindsats. Klimasekretariatet skal stå for det løbende arbejde med opfølgning og opdatering af Klimahandleplanen og Odenses klimaregnskab. I forlængelse heraf skal klimasekretariatet udarbejde et oplæg til, hvordan klimaindsatsen kan indarbejdes i Odense Kommunes eksisterende effektmål.</p> <p>Sekretariatets formål er at sikre fremdrift i forhold til Odense Kommunes mål og ambitioner for klimaet. Sekretariatet skal i den forbindelse inspirere til handling, understøtte udvikling og fungere som faciliterende partner for private, erhvervsliv og civilsamfund om klimavenlige løsninger. Der skal ansættes en klimachef til at stå i spidsen for Odenses klimaindsats.</p> <p>I forbindelse med klimasekretariatet etableres en igangsættelsespulje, der kan finansiere pilotprojekter, klimasekretariatet, rådgivning og sparring, borger- og erhvervsrettede aktiviteter, undersøgelser og analyser i relation til Klimahandleplanen. Heri ligger også opbyggelsen af relevante kompetencer i såvel sekretariat som i den øvrige del af den kommunale forvaltning.</p>

CO2-potentiale	Indsatsen påvirker de øvrige indsatser i denne aftale, men har ikke selv direkte CO2-påvirkning.
Økonomi/Ressourcer	Der afsættes en samlet pulje på 50 mio. kr. i 2022. Den nærmere beskrivelse af finansieringen for Klimahandleplanen findes i afsnittet "Finansiering" i forlængelse af initiativerne.
Tidshorisont	2022-2030
Ansvarlig	Odense Kommune, Borgmesterforvaltningen
Nøgleaktører	
Verdensmål	

5. Cirkulær tænkning

Introduktion til hovedretning

Visionen i rammeaftalen "Klimaneutral 2030" er, at Odense som by skal være klimaneutral senest i 2030. Task Force Klimaneutral 2030 anbefalede, at Odense reducerer CO₂-udledningen med 20.000 ton CO₂ årligt tilsammen gennem Odense Kommunes egne aktiviteter og en række tiltag, eksempelvis udledning fra spildevand, landbrug og erhverv.

En del af dette handler om en mere cirkulær tænkning i Odense. Konkret skal vi blive endnu bedre til at være innovative og finde nye veje, så vi udnytter vores ressourcer endnu bedre. Den cirkulære tænkning omfatter hele forbrugskæden og handler om, at vi som organisationer, virksomheder og forbrugere udnytter værdifulde ressourcer langt bedre end vi gør i dag. Lige fra råvarer, der genanvendes til produktion med mindre spild til øget genbrug og reparationer, der forlænger de færdige produkters levetid.

Sammen med hele Odense skal vi være bedre til at tænke ressourcer i et cirkulært perspektiv. Den cirkulære tænkning skal derfor være en del af det videre arbejde med Klimaneutral 2030 og arbejdet med at skabe en mere bæredygtig by.

5.1 Initiativ: Cirkulær Ressource Hub	
Byrådets Ambition	<p>Odense skal være internationalt kendt som en Cirkulær Ressource Hub, hvor kommune, forskning, erhverv og civilsamfund sammen laver en lokalt forankret cirkulær omstilling med ressourcebevidst adfærd og ressourceeffektivitet som omdrejningspunkt.</p> <p>Med den cirkulær ressource hub som paraply, vil vi sammen med byens interesserede aktører – lige fra den enkelte borger til virksomheder, uddannelsesinstitutioner og offentlige organisationer – skabe et samlingspunkt for en cirkulære bevægelse. Det skal ske ved at facilitere og understøtte initiativer, der kan inspirere og give os indsigt og viden om, hvordan vi alle kan være med til at redde flere ressourcer – og samtidig reducere klimaaftrykket.</p>
Indsats	<p>Indsatsen tager udgangspunkt i et affaldshierarki hvor højeste prioritet er at reducere ressourceforbruget efterfulgt af et fokus på genbrug, genanvendelse osv. Konkret skal hubben arbejde med temaer som fx emballage, elektronik, tekstiler, byggeri, fødevarer m.m.</p> <p>Under projektet kan der iværksættes samarbejder i erhvervslivet på tværs af værdikæder; events som fx Repair Cafe, dele- og byttemarkeder; deleøkonomi; læring og videndeling i forhold til konkrete koncepter og prototyper; branding af Odense som cirkulær by herunder at fremme erhvervsturisme til Odense; innovativt kommunalt indkøb fx gennem cirkulære indkøbsmodeller og i udbud af bygge- og anlægsprojekter og meget mere.</p> <p>Projektet har et væsentligt udviklingspotentiale i forhold til den fælles fynske vision "FYN 2030 Sammen om en bæredygtig fremtid" og vil desuden være et markant bidrag til verdensmålsindsatsen. I den globale opgørelse over alle landes status på verdensmålene ligger Danmark som næstbedst i verden. Men Danmark halter dog væsentligt bagud på tre verdensmål heriblandt</p>

	Verdensmål 12: Ansvarligt forbrug og produktion, som netop handler om cirkulær tænkning.
CO2-potentiale	Primært Scope 3 potentiale
Økonomi/Ressourcer	<p>Indsatsen kræver faglige kompetencer, herunder tekniske, juridiske og processuelle kompetencer.</p> <p>Det afsættes midler hertil som en del af den samlede pulje til Klimaneutral 2030.</p>
Tidshorisont	Handlingen kræver en projektudvikling og konkretisering før implementering/igangsættelse.
Ansvarlig	Odense Kommune, Borgmesterforvaltningen.
Nøgleaktører	Odense Kommune og Odense Renovation i samarbejde med den odenseansk forskning, uddannelse, erhverv, civilsamfund, NGO m.fl.
Verdensmål	

5.2 Initiativ: Mindre affald	
Byrådets Ambition	Vi skal i Odense som by reducere klimaaftrykket fra vores affald. Det betyder, at vi i højere grad skal forebygge, reducere, sortere og genanvende det affald vi producerer, så mindre affald ender på affaldsforbrændingen. Der vil både reducere CO2 -udledningen og udledning af andre miljø- og sundhedsskadelige stoffer.
Indsats	Igennem et stærkt samarbejde med Odense Renovation skal der ovenpå affaldsplanen udarbejdes en plan for, hvordan Odense forebygger, reducerer, sorterer og genanvender en større andel af affaldet. Planen skal dels minimere mængden af affald og dels sikre, at mindre affald brændes af, så CO2-udledningen fra affald reduceres mest muligt.
CO2-potentiale	Skal afklares
Økonomi/Ressourcer	<p>Indsatsen kræver faglige kompetencer, herunder tekniske, juridiske og processuelle kompetencer.</p> <p>Det afsættes midler hertil som en del af den samlede pulje til Klimaneutral 2030.</p>
Tidshorisont	2022
Ansvarlig	Odense Kommune, By- og Kulturforvaltningen.
Nøgleaktører	Odense Renovation
Verdensmål	

6. Klimavenlig adfærd

Introduktion til hovedretning

Visionen i rammeaftalen "Klimaneutral 2030" er, at Odense som by skal være klimaneutral senest i 2030. Task Force Klimaneutral 2030 anbefalede, at Odense reducerer CO₂-udledningen med 20.000 ton CO₂ årligt tilsammen gennem Odense Kommunes egne aktiviteter og en række tiltag, eksempelvis udledning fra spildevand, landbrug og erhverv.

Vi har i Danmark et højt forbrugsbaseret klimaaftryk blandt andet på grund af vores høje levestandard. Det forbrugsbaserede klimaaftryk indgår ikke i Odenses nuværende CO₂-regnskab, der i overensstemmelse med FN's klimaaftale er afgrænset til de direkte udledninger fra kilder i kommunen (scope 1) og fra forbruget af el og varme i kommunen (scope 2). Langt de fleste varer, som odenseanerne køber og forbruger er dog ikke dyrket eller produceret i Odense Kommune, og tæller derfor ikke med i Odenses CO₂-regnskab. Udledningerne uden for bygrænsen, som skyldes forbrug og aktivitet inden for bygrænsen, defineres gennem det man kalder scope 3, og udgør en væsentlig andel af de samlede CO₂-udledninger i verden.

At skabe blivende forandringer for kommende generationer kræver en ny måde at tænke forbrug på. Derfor skal vi i Odense i dialog om, hvordan vi hver især kan ændre vores forbrug og ændre den måde, vi agerer som forbrugere. Vi skal arbejde med et dannelsesperspektiv ift. vores adfærd og forsøge at gøre det let at træffe de rigtige klimavalg. Vi ved, at borgerne og virksomhederne allerede i dag har et stort engagement på denne dagsorden. Den dagsorden skal vi som kommune understøtte og fremme.

Ændret forbrug af normale forbrugsgoder er ikke noget, der umiddelbart kan spores direkte i vores nuværende CO₂-regnskab. Det betyder ikke, at vi ikke skal gøre noget ved den underliggende udfordring, at vores forbrugsmønstre udfordrer ressourcerne og belaster klimaet. Odense Kommune skal derimod være med til at sætte det forbrugsbaserede klimaaftryk på dagsordenen og gøre en endnu større forskel for en mere klimavenlig og bæredygtig fremtid.

På sigt bliver det derfor afgørende, at der arbejdes med odenseanernes adfærd og generelle forbrugsmønstre.

6.1 Initiativ: "Klimabox 2030"	
Byrådets Ambition	Odense Kommune vil synliggøre den grønne dagsorden. Gennem borgerinddragelse og samskabelse vil Odense Kommune inspirere og motivere odenseanerne til flere klimavenlige valg i hverdagen. Inspireret af erfaringerne fra den røde infoboks om fra "Gade Til By"-projektet vil Odense skabe et synligt og grønt samlingssted, hvor borgere og virksomheder kan søge viden om Klimaneutral 2030. Samlingsstedet skal både indholdsmæssigt og visuelt fungere som epicenter for den grønne omstilling og Odenses ambition om klimaneutralitet 2030. Derfor er det også en ambition, at "Klimaboxen" kan være med til at påvirke en samlet bevægelse, hvor odenseanerne får en større bevidsthed og viden om egne og andres valg.
Indsats	Odense Kommune etablerer et klimahus "KlimaBox2030" – et grønt samlingssted og informationshus, der skal folde visionen om den klimaneutrale by ud. "Klimaboxen" skal huse kommunens klimasekretariat og være omdrejningspunkt for kommunens klimainsats – herunder borgerinddragelse og samskabelse, udvikling af klimavenlige aktiviteter, engagement og inddragelse af byens borgere og erhvervsliv.

CO2-potentiale	Primært scope 3 potentiale
Økonomi/Ressourcer	Indsatsen kræver kommunikative, juridiske og processuelle kompetencer. Det afsættes midler hertil som en del af den samlede pulje til Klimaneutral 2030.
Tidshorisont	2022-2023
Ansvarlig	Odense Kommune, Borgmesterforvaltningen
Nøgleaktører	
Verdensmål	

6.2 Initiativ: Kortlægning og reduktion af klimaaftryk indenfor scope 3	
Byrådets Ambition	Odense Kommune skal tage klimalederskab og iværksætte tiltag, der kan reducere CO2-udledninger i det forbrugsbaserede klimaaftryk. I første omgang skal kommunen gå forrest og sætte fokus på kommunens egen udledning indenfor scope 3 med henblik på at skabe opmærksomhed og inspirere odenseanerne og de odenseanske virksomheder til handling.
Indsats	Odense Kommune skal kortlægge Odenses klimaaftryk indenfor scope 3 og løbende monitorere udviklingen heri, herunder med særligt fokus på kommunens egen udledning. Odense Kommune skal iværksætte konkrete initiativer, der reducerer kommunens udledning indenfor scope 3 – herunder fx indkøb og forbrug af elektronik, madvarer og transport. Odense Kommune skal indgå grønne klimapartnerskaber, hvor der også er fokus på at reducere udledningen indenfor scope 3.
CO2-potentiale	Primært scope 3 potentiale
Økonomi/Ressourcer	Indsatsen kræver tekniske, juridiske og processuelle kompetencer. Det afsættes midler hertil som en del af den samlede pulje til Klimaneutral 2030.
Tidshorisont	2022-2023
Ansvarlig	Odense Kommune, Borgmesterforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen
Nøgleaktører	Concito.
Verdensmål	

6.3 Initiativ: Bilfri zoner omkring skoler i Odense	
Byrådets Ambition	Flere børn skal gå eller cykle i skole, og trafikikkerheden for børnene skal være bedre. Flere børn til fods eller på cykel til skole er godt for børnenes

	sundhed og indlæring, men det er også første skridt på vejen til at gøre børnene trafiksikre og et vigtigt element i et klimaneutralt Odense.
Indsats	<p>Indsatsen er en del af en ny grøn mobilitetsplan for Odense. Odense Kommune har i mange år arbejdet med at sikre skolevejene til byens skoler, så børn og deres forældre i større grad vil vælge bæredygtige og aktive transportformer som cykling og gang.</p> <p>En bilfri zone omkring skolen er et af de værktøjer, der kan bruges, når skolevejen skal sikres, og når det ønskes, at flere børn og unge går og cykler til skole. En bilfri zone er overordnet set et område, hvor biler i højere grad ikke har adgang. Det kan være gennemkørselsforbud, indkørselsforbud, parkeringsforbud og tidsbestemt lukning af veje. Normalt gælder restriktionerne i en bilfri zone om skolen kun om morgenen, når eleverne møder ind på skolen.</p> <p>Ideen og udformningen af en bilfri zone omkring skolen skal sættes i spil med trafiksituationen omkring skolen samt hvilke veje, der ligger omkring skolen. En bilfri zone er som udgangspunkt en billig og fleksibel løsning, der afstemmes efter de lokale forhold.</p> <p>Der er store forskelle mellem skolerne i Odense. Derfor er der behov for at tilrettelægge konkrete modeller på skolerne i Odense for, hvordan en bilfri zone kan indrettes ved den enkelte skole.</p> <p>I det arbejde skal de enkelte skoler (elever, skolebestyrelser, skoleledelser, medarbejdere osv.) involveres og komme med deres forslag til, hvordan den bilfrie zone kan indrettes, herunder eksempelvis på forskellige tidspunkter og områder i relation til skolen.</p> <p>Den endelige beslutning træffes af Odense Byråd.</p>
CO2-potentiale	Ukendt – afhænger af omfanget af skoler.
Økonomi/Ressourcer	Ressourcer til inddragelse, myndighedsarbejde og eksempelvis anlæg ved skolerne vil være en del af den samlede pulje til Klimaneutral 2030.
Tidshorisont	Involvering af skoler indledes fra 2022, hvor der udarbejdes planer for fire pilot-skoler, hvor der i dag eksisterer trafiksikkerhedsmæssige udfordringer. Planer for alle kommunens folke-, fri- og privatskoler skal være udarbejdet senest i 2025.
Ansvarlig	Børn- og Ungeforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen, Odense Kommune
Nøgleaktører	Lokale skolebestyrelser, skoleledelse, elevråd og naboer omkring skolerne. Herudover Fyns Politi.
Verdensmål	

7. Partnerskaber

Introduktion til hovedretning

Visionen i rammeaftalen "Klimaneutral 2030" er, at Odense som by skal være klimaneutral senest i 2030. Task Force Klimaneutral 2030 anbefalede, at Odense reducerer CO₂-udledningen med 20.000 ton CO₂ årligt tilsammen gennem Odense Kommunes egne aktiviteter og en række tiltag, eksempelvis udledning fra spildevand, landbrug og erhverv.

I Odense har vi historisk været gode til at finde de smarte løsninger via godt samarbejde – ikke mindst når udfordringerne er allerstørst. Det lærte finanskrisen os. Med klimaudfordringerne står vi endnu engang overfor nogle meget komplekse og store udfordringer, der kræver, at vi finder de smarte løsninger sammen.

Som kommune har vi en helt central rolle i at bidrage til målsætningen om en klimaneutral by i 2030. Det har vi på flere niveauer – som organisation, som aktiv ejer i forsyningselskaber og via et lokalt politisk lederskab i byen. Som organisation står Odense Kommune i sig selv dog kun for en meget lille del af den samlede CO₂-udledning i Odense. På trods heraf har vores handlinger stor betydning, og vi er stålfaste på, at vi som kommune skal gå foran. Men vi kan ikke indfri ambitionerne alene.

For at blive klimaneutral i 2030 skal vi have alle spillere på banen. Det kræver et tæt samspil med en lang række aktører og ikke mindst odenseanerne. Vi skal igennem samarbejde på tværs finde de smarte løsninger. Derfor skal der skabes dialog og samarbejde mellem erhvervslivet, faglige organisationer, byens uddannelsesinstitutioner, civilsamfundets frivillige foreninger mv. De relevante kommunale råd, herunder hadicapråd, udsatteråd mv. skal også inddrages. Det er først, når ambitionerne bliver fælles, at vi for alvor lykkes med at nå målet. Heldigvis er mange allerede i gang. Både erhvervslivet, faglige organisationer, byens uddannelsesinstitutioner og en lang, lang række borgere er allerede i gang med at reducere deres klimaaftryk. Det skal vi være med til at understøtte både i form af dialog med borgerere og virksomheder og ved at indgå partnerskaber på tværs af alle parter i byen.

Det er også sådan, at vi identificerer en del af de mulige CO₂-reduktioner, der kan komme fra håndtering af spildevand og fra reduktioner i både landbrug og erhvervslivets udledninger, der ikke kommer fra energi og transport.

Endeligt skal vi løfte blikket og lade os inspirere af andre byers erfaringer og kunne inspirere andre med det vi er særligt gode til i Odense. Derfor skal vi opsøge og dyrke partnerskaber med andre byer om klimaindsatsen – både nationalt og internationalt

7.1 Initiativ: Udvikling af partnerskabsmodel	
Byrådets Ambition	Erhvervslivet, de faglige organisationer og uddannelsesinstitutionerne spiller en central rolle for, at klimaindsatsen i Odense kan lykkes. Det er derfor helt afgørende, at Odense Kommune indgår motiverende, inspirerende og effektive partnerskaber med byens forskellige aktører. Partnerskaberne skal omhandle et fælles mål om at reducere CO ₂ -udledningen, gennem eksempelvis energibesparelser eller andre tiltag. Vi skal også løfte blikket og opsøge mulige partnerskaber med andre byer både nationalt og internationalt, hvor vi kan finde gensidig inspiration i klimaindsatsen.

Indsats	<p>Indsatsen består i, at Odense Kommune går i dialog med erhvervsorganisationerne, forsyningsselskaberne, de faglige organisationer og uddannelserne i byen omkring udviklingen af en model for klimapartnerskaber.</p> <p>Samarbejdet med erhvervsorganisationerne omkring udviklingen af modellen skal sikre, at partnerskaberne får en konstruktion, som byens virksomheder kan se en værdi i, og dermed gøre partnerskaberne attraktive.</p> <p>Forsyningsselskaberne skal involveres, fordi de kan spille central rolle ift. en målrettet dialog med virksomhederne om, hvordan der laves effektive klimatiltag på mange forskellige typer virksomheder i byen.</p> <p>De faglige organisationer og uddannelsesinstitutionerne skal sikre en bred forankring af klimaindsatsen på tværs af byen, og hjælpe flere til at blive en del af klimaindsatsen.</p> <p>Dialogen skal resultere i, at forvaltningen i løbet af 2022 kan præsentere en model for klimapartnerskaber i Odense. Modellen skal også omfatte mulige strategiske klimapartnerskaber med andre byer.</p>
CO2-potentiale	Udviklingen af en model for klimapartnerskaber har ikke i sig selv et CO2-potentiale. Men klimapartnerskaberne forventes på sigt at have et potentiale for, at virksomhederne i Odense kan reducere CO2-udledningen fra deres drift og produktion væsentligt.
Økonomi/Ressourcer	<p>Indsatsen kræver kommunikative og processuelle kompetencer.</p> <p>Det afsættes midler hertil som en del af den samlede pulje til Klimaneutral 2030.</p>
Tidshorisont	Initiativet kan igangsættes i 2022, og forventes at have en effekt fra 2023.
Ansvarlig	Odense Kommune, Borgmesterforvaltningen.
Nøgleaktører	Fynsk Erhverv, Erhvervshus Fyn, Forsyningsselskaber.
Verdensmål	

7.2 Initiativ: Borgerklimaråd	
Byrådets Ambition	<p>Odense Kommune vil involvere og engagere borgerne i Odense i realiseringen af målet om klimaneutralitet. Odenseanernes stemme skal høres og borgerne skal have medindflydelse på den grønne omstilling. Borgernes engagement skal være en central drivkraft, og odenseanerne skal gøres til aktive deltagere i udviklingen af klimaindsatsen i Odense. Odense Kommune skal aktivere de lokale fællesskaber og ildsjæle, der ønsker en stemme i klimaindsatsen både for Odense som helhed og i deres lokalsamfund.</p>

Indsats	Odense Kommune vil etablere klimaråd, så byens borgere i højere grad inddrages i, hvordan klimaindsatsen tilrettelægges i Odense. Klimarådene skal være bredt forankrede og tilstræbe geografisk og demografisk repræsentation, så både unge, gamle, skeptikere og ildsjæle kommer til orde- Lokalsamfundene skal inddrages, så der kan sikres tættere bånd mellem borgernes ønsker og de politiske beslutninger. Klimarådene skal både fungere som odenseanernes talerør og fungere som omdrejningspunkt for lokale forandringer og handlinger.
CO2-potentiale	Ikke kvantificerbart
Økonomi/Ressourcer	Indsatsen kræver processuelle og kommunikative kompetencer. Det afsættes midler hertil som en del af den samlede pulje til Klimaneutral 2030.
Tidshorisont	2022-2030
Ansvarlig	Odense Kommune, Borgmesterforvaltningen.
Nøgleaktører	Partnerskaberne bag de lokale velfærdsaftaler.
Verdensmål	

8. Finansiering

Partierne bag denne aftale er enige om, at der med aftalen bør afsættes 50 mio. kr. i 2022 til indsatserne i Klimahandleplan 2022. Partierne er samtidig enige om, at der i kommende års budgetter arbejdes for at tilvejebringe den nødvendige finansiering til at iværksætte og gennemføre nye initiativer samt udmønte de initiativer, der peges på i analyser og undersøgelser i denne aftale.

Beslutninger om finansiering af denne aftale sker i forbindelse med Budget 2022-2025 i Odense Byråd. Partierne bag denne aftale er enige om, at de partier der tilvejebringer den nødvendige finansiering, bærer aftalen videre. Forligskredsen mødes efter behov, dog minimum kvartalsvist, frem mod aflæggelsen af det første klimaregnskab i 2022.

De afsatte midler på 50 mio. kr. i 2022 afsættes som én samlet pulje under Økonomiudvalget, der udmønter puljen efter forudgående dialog med partierne bag denne aftale. Af puljen etableres et Klimasekretariat, der arbejder med de konkrete indsatser i denne aftale, hvilket sker i tæt samspil med alle kommunens forvaltninger.